

**LISTY
Z AURA – PONTU**

3/2008

Obsah:

Vážení přátelé.....	3
Kontakty.....	4
Česká a slovenská dramatika	5
Arnošt Goldflam	
Pavel a Zdeněk Jecelínovi	
Milan Kopecký	
Jarek Hylebrant	
Nové překlady.....	8
Anglicky psaná dramatika	
Phelan - Ježková	
Německy psaná dramatika	
Freyer – Kafka	
Loher(ová) – Štědroň	
Spier-Fischer - Kotrouš	
Musil - Pařízek	
A další..	
Werber - Neumann	
Trier - Fröhlich	
Bergman – Černík	
Gavran - Karoch	
Dubillard – Krupa-Trtílek	
Hry, které je po dohodě možno získat jen za tantiémy.....	13
Nepřeložené texty.....	14
Anglicky psaná dramatika	
Adamson-Almódovar	Frayn
Bean	Harris(ová)
Coxon(ová)	Chapman-Lloyd
Cunningham(ová)	Lesslie
Delaney	Lewis
Ephron(ová)-Karhan(ová)	Nicholson
Foley	Sheppard
Německy psaná dramatika	
Mayenburg	Mitterer
Lausund(ová)	Nussbaumeder
Hilling(ová)	Schmidt
Veiel-Schmidt(ová)	Schrettle
Dennig	Vögel
Hermann	
A další...	
Presňakovovi (Rusko)	
Oravsky-Larsen (Švédsko)	
Haratišvili(ová) (Gruzie)	

Vážení přátelé,

Připravili jsme pro vás podzimní Listy z Aura-Pontu s nabídkou aktuálních či znovuobjevených textů za poslední oddobí. Věříme, že si Listy se zájmem přečtete a že vás naše novinky zaujmou. Kromě dalších nových překladů z angličtiny a němčiny naleznete v nabídce i zatím nepřeložené novinky zejména z anglosaské a německé oblasti, ale i z různých jiných koutů Evropy a světa, např. Austrálie, Gruzie či Ruska.

Upozorňujeme, že aktuální číslo **Listů z Aura-Pontu** je vždy k nahlédnutí na [našich webových stránkách \(www.aura-pont.cz\)](#), včetně aktuálních [Novinek z Aura-Pontu](#), kde se dozvíte o dalším dění v naší agentuře. Máte-li zájem o starší čísla Listů, [napište nám](#) a my Vám je zašleme elektronicky či poštou. Jejich obsah průběžně ukládáme do naší internetové [Rukověti dramaturga](#), kde je k dispozici úplný přehled nabízených textů. Nyní v ní naleznete informace o **více než 3 100 textech původních českých a slovenských her, překladů i textů zahraničních autorů v originále, aktualizace databáze probíhá průběžně.**

Připomínáme, že Vaším zájmům vycházíme vstříc dalšími službami:

- na požádání Vám zašleme text námi zastoupených autorů a překladatelů,
- rozhodnete-li se některý z nich inscenovat, získáme pro Vás souhlas autora,
- vystavíme provozovací smlouvu.

Rovněž Vám texty zahraničních autorů (nabízené i Vámi vyžádané):

- obstaráme,
- v případě Vašeho zájmu doporučíme překladatele, dojednáme smlouvu se zahraniční agenturou,
- dojde-li k provozování, je naší odměnou provize z autorských honorářů,
- nedojde-li k provozování, vyúčtujeme Vám předem dohodnuté vynaložené náklady.

Díky našim bohatým zkušenostem a kontaktům v zahraničí Vám můžeme nabídnout **vyřízení práv k provozování děl** autorů z mnoha zemí celého světa:

vlámské části Belgie,	Maďarska,	Rumunska,	Srbska,
Bulharska,	Německa,	Ruska,	Švýcarska,
Holandska,	Polska,	Skandinávie a Pobaltí	USA,
Chorvatska,	Rakouska,	Slovinska,	Velká Británie a Irsko

a mnoha dalších (kromě Francie, Itálie a Španělska, kde jsou v současné době tamní monopolní agentury vázány exkluzivními smlouvami).

Můžete nás však kontaktovat i v případě, kdy si nejste jisti, kam se obrátit.

Vždy Vám alespoň poradíme.

Rádi Vám taktéž pomůžeme při výběru titulu, vhodného právě pro Vás. Vaše případné jednodušší dotazy zodpovíme telefonicky, složitější pak písemně.

Naše [produkční oddělení](#) Vám v případě potřeby pomůže při výběru interpretů. Dále Vám můžeme doporučit například režiséra, choreografa, případně výtvarníka nebo autora hudby.

Těšíme se na Vaše reakce.

Jitka Sloupová, Michal Kotrouš

Kontakty

VEDENÍ AGENTURY:

Zuzana Ježková, jednatelka – tel.: 251 553 994, zuzana.jezkova@aura-pont.cz

Petra Marková, výkonná ředitelka – tel.: 251 554 938, petra.markova@aura-pont.cz

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ:

Petra Marková, vedoucí – tel.: 251 553 994, petra.markova@aura-pont.cz

Texty a agentáž

Jitka Sloupová – tel.: 251 554 938, jitka.sloupova@aura-pont.cz

Michal Kotrouš – tel.: 251 554 938, michal.kotrous@aura-pont.cz

Zahraniční práva

Anna Pýchová – tel.: 251 553 994, anna.pychova@aura-pont.cz

Zuzana Ježková – tel.: 251 553 994, zuzana.jezkova@aura-pont.cz

FINANČNÍ ODDĚLENÍ:

Martin Chramosil – tel.: 251 554 084, martin.chramosil@aura-pont.cz

Markéta Kotrbová – tel.: 251 554 084, marketa.kotrbova@aura-pont.cz

PRODUKČNÍ ODDĚLENÍ:

Jiří Havel – tel.: 251 550 179, jiri.havel@aura-pont.cz

Martina Žitná – tel.: 251 554 938, 251 553 992, martina.zitna@aura-pont.cz

Markéta Mayerová – tel.: 251 553 993, marketa.mayerova@aura-pont.cz

SEKRETARIÁT:

Barbora Hledíková – tel.: 251 554 938, 251 553 992, barbora.hledikova@aura-pont.cz

Najdete nás na adrese:

Veslařský ostrov 62

147 00 Praha 4 - Podolí

tel. ústředna: 251 554 938

fax: 251 550 207

e-mail: aura-pont@aura-pont.cz

www.aura-pont.cz

Česká a slovenská dramatika

Arnošt Goldflam ŽENY A PANENKY

6 žen

Zpočátku se Goldflamova novinka jeví jako sonda do života jedné vícegenerační rodiny, tvořené výlučně ženami. Hru otevírá monolog sedmileté holčičky, která diváky seznamuje se svými panenkami. Groteskně pseudomateřský vztah, který k nim má, navozuje však brzy temnější téma hry – téma mocenské hierarchie v rodině, s ní spojených manipulací a také proměn těchto vztahů, k nimž dochází v procesu dospívání a stárnutí. Do „hovoru“ se postupně zapojuje dívčina pubertální sestra, cynická drsňačka, a také jejich společná senilní prababička. Tu zahání do kouta i s jejími podivnými historkami ze starého světa matka obou děvčat, jež si na ní pravidelně vylévá zlost. Sama je pak terčem hrubosti své vlastní matky – babička, evidentně žena v plné síle, je „nepostradatelnou“ vládkyní rodiny. Šestou postavou hry je Panenka, která v monolozích přemítá nad svou k nehybnosti odsouzenou existencí a která je esencí ženské bezmocnosti a snivosti. Pětice žen prochází situacemi, které přináší rodinný život, a v nichž dominuje společné jídlo. Stejně přirozeně si však připomíná i základní situace životní. Zrození, nemoc, smrt (příznačně tu chybí láska) jsou tu viděny prismatem pěti různě pokřivených životních postojů. Vzájemné vztahy se v drsných dialozích a kontrastních litanických monolozích stále vyhrocují, próza přechází ve verše, písně i tance, až vyústí ve fyzické souboje. Hra vynikající jazykovou charakterizací postav balancuje na tenké hranici mezi realitou a surreálem, mezi groteskou a hororem. Arnošt Goldflam ve vrcholné formě.

Arnošt Goldflam, Robert Musil MUŽ BEZ VLASTNOSTÍ (DER MANN OHNE EIGENSCHAFTEN)

15 m, 5 ž

dramatizace románu

V popředí ironického a sarkastického příběhu „idejí“ konce rakousko-uherské monarchie, ve kterém se mísí pohrdání s obdivem a nostalgií, stojí otázka zachování řádu a otázka významu tohoto řádu pro lidstvo.

Děj se soustředí kolem jakéhosi vídeňského panoptika zhruba dvou desítek postav celého spektra společnosti včetně šlechtice, vojáka, bankéře, řady měšťanských paniček, služky, černošského pážete až po vraha.

Hlavní postavou je Ulrich, dvaatřicetiletý matematik, jehož absence smyslu pro skutečnost a vědomí relativity v otázkách morálky a řádu ho přivedla do stavu, kdy se cítí jako „muž bez vlastností“. Jeho příznačným postojem je pasivita, se kterou přijímá okolní dění. Jeho nejtypičtější rysy jsou ironie, sarkasmus a odstup.

Dále se čtenář seznamuje např. s maniakálního vrahem žen a násilníkem Moosbruggerem, který je pro vraždu prostitutky souzen (zde je rozehrána otázka, lze-li z řádu uniknout šílenstvím), či s Ulrichovou milenkou Bonadeou a přítelkyní Klarisou, jejíž vzdor a pochybnosti přerostou v postupující šílenství.

Ulrich je zapojen do „paralelní akce“, horečných příprav oslavy 70. výročí vlády císaře Františka Josefa I., které připadá na rok 1918. Kolem „paralelní akce“ se soustředí řada osobností, jež se více či méně podílejí na přípravách, či pouze dokreslují dobový kolorit císařské Vídně (např. Ermelinda Tuzziová, přezdívaná Diotima, manželka úředníka, která v akci vidí příležitost stát se jakousi vídeňskou múzou, starý hrabě Leinsdorf, který pro svůj konzervativismus není s to dospět téměř k žádnému konkrétnímu rozhodnutí, všemi neoblíbený generál Stumm von Bordwehr, německý hrabě Paul Arnheim). Řadu postav doplňuje např. i Ulrichova sestra Agáta, s níž Ulrich prožije mysticko-incestní sblížení.

Zatímco většina zúčastněných (nejhorečněji Diotima) se snaží propojit vládu císaře Františka Josefa I. se nějakou všeobjímající ideou (rok 1918 je postupně představován např. jako „rakouský rok“, „rakouský světový rok“ či „světový mírový rok“), jediní dva, kteří s „paralelní akcí“ spojují

reálné cíle, jsou Stumm, jenž se snaží navýšit dotace na modernizaci dělostřelectva, a Arnheim, který má zájem o koupi haličských naftových polí. Ti ve svém snažení nakonec uspějí.

Pavel a Zdeněk Jecelínovi
DOKTOR JEKYLL A MR. HYDE

6 m, 5 ž
původní hra

Nepožádáš manželky bližního svého! Nezabiješ! Nepokradeš! Nesesmilníš! A proč ne? Protože je to tak správné, nebo jen ze strachu z trestu? Jací bychom byli s jinou tvář a s jiným jménem, nepostizitelní? Jak by se projevila naše temná stránka? Originální variace na slavný román R. L. Stevensona o zlu v každém z nás v atraktivním balení „béčkového hororu“.

Doktor Jekyll má vše, co si může chlap na začátku 21. století přát. Krásnou a mladou snoubenku, spoustu dobrých přátel i úspěch v zaměstnání. Je slavným plastickým chirurgem a vědcem, který stojí na prahu velkého objevu – dopadnou-li poslední testy dobře, nebude už nadále v jeho profesi potřebný skalpel, vše zvládne čistě a bezbolestně chemie.

Ale preparát, který doktor Jekyll vyvine a který jako každý správný vědec vyzkouší nejprve na sobě, má úplně jiné účinky, než předpokládal. Umožňuje střídavě existovat ve dvou fyzicky i psychicky zcela odlišných osobnostech. Jekylla další poznání láká a tak se vrhne ve svém výzkumu novým směrem. Mr. Hyde, jak Jekyll své druhé já nazve, ale pěstuje libůstky a projevuje touhy, které by u sebe doktor ani ve snu nečekal. Zprvu to všechno vypadá jako nevinná hra, která se pozvolna přiosťruje a přiosťruje... až jedné noci Mr. Hyde spustí kolotoč událostí, jež se přes veškerou Jekyllovu snahu nedá zastavit... mrtvých přibývá a příběh neúprosně směřuje ke konci, který překvapí i znalce původní Stevensonovy předlohy.

Hra nezapře inspiraci filmovým hororem a gangsterkami a přivádí na jeviště jedenáct výrazných dramatických postav, z nichž kromě ústředního páru Jekylla a Daniely stojí za zmínku především svérázný mafián Lennon, který ze všeho nejraději dobrou zmrzlinu, ne příliš bystrý zkorumpovaný policista Wolf a dvojice nejbližších Jekyllových přátel – Andrea, hudební kritička s volnou sexuální morálkou, a Robert, její věrný partner.

Jde o původní divadelní hru, která má se Stevensonovým románem společnou jen titulní postavu.

Milan Kopecký
DÁMY Z ANIANE

2 m, 3 ž

Děj této úsměvné komorní hry je zasazen do poklidného městečka Aniane ve Francii. Dvě starší sestry, Ester a Marie, žijí společně v malém domku. Ester je bývalá učitelka, Marie očekává příjezd svého syna Bertrama, kterého již léta neviděla. Obě sestry upíjejí v malém calvados a vzpomínají na zašlé časy, realita se mísí s jejich fantazií, čas pomalu plyne... Marie rozhlásí mystifikaci, že se chce na stará kolena vdávat a přichází další postava, místní „pábitel“ Oskar, romantický opilec, jenž přináší Marii růže a žádá ji o ruku. Kolorit doplňuje postava elegantního vzdělaného pana děkana a náhle se objevivšího mladého prostého instalatéra Jeana – Paula. Zmíněn je Oskar, jehož Marie milovala a jenž zmizel, aby po válce hledal svoji rodinu.

Zpočátku nezávazná, úsměvná, místy melancholická konverzace mezi všemi zúčastněnými prokládaná odchody a příchody těchto postav směřuje ke sdělení pana děkana, že se u něj na faře objevilo mladé děvče Mares. Vyjde najevo, že nespoutaná a živelná Mares (podivné jméno složené ze jmen Marie a Ester) je dcerou Bertrama, tedy Mariinou vnučkou, a že zde má počkat právě na otce Bertrama, jemuž říkala Bert a se kterým odmala cestuje bohémsky celou Evropou (o matce není zmínka). Když už to vypadá, že se všichni v domě šťastně shledají, přichází zpráva, že se Bertram zřejmě zapletl do jakéhosi nekalého obchodu a byl zavražděn. Mares nachází v tomto domě cíl své cesty.

Tato lehká konverzační komedie je založena na celkové melancholické poklidné atmosféře, na motivech hledání cesty, návratu. Dramatický konflikt představuje především zjevení Mares, aby se vše vrátilo téměř „čechovovsky“ do svých starých kolejí. Jde o výbornou příležitost především pro dvě starší herečky v rolích nerozlučných sester.

Jarek Hylebrant SMÍM TĚ POLÍBIT, NEŽ CHCÍPNU?

3 m, 1 ž

O svobodě, o hledání sebe samého, o přátelství, o křivolakých životních cestách, leč i o prokletém vztahu vypráví tento skutečný příběh.

Vedle sebe stojí krutý génius nedbající pravidel a jeho zbožňující slabošský přítel, jemuž onen mimořádně nadaný a nespoutaný mladík otevřel bránu do pekel.

Příběh otevíráme v roce 1871, kdy dojde k osudovému setkání. Verlaine, v té době sice nevyzrálý, nicméně usedlý ženatý muž, opouští manželku, aby strávil s Rimbaudem zhruba rok společného života ve Francii, Anglii a Belgii.

Mladinký Arthur Rimbaud, stíhaný neustálými rodinnými neshodami, přijíždí na pozvání Paula Verlainea do Paříže. Protřele vyhlížející mladíček s cynickým úsměvem a pichlavýma očima, plivající v nejednom slova smyslu na všechno a na vše, ještě netuší, jak se oběma změní život.

Verlaine pozval Rimbauda, aby mu nabídl pomoc a přístřeší ve vile svého tchána. Zamiloval se totiž do jeho veršů a považuje jejich autora právem za nezměrný talent, jenž má dar obrátit zavedený tok poezie jiným směrem, změnit její charakter, nalézt novou poetiku.

Namísto drsně se vyjadřujícího, nicméně citlivého poety, však před ním stojí nikoli jedenadvacetiletý (tak o tom alespoň psal Rimbaud v dopise), ale téměř sedmnáctiletý cynický fracek, rouhačský, krutý, sebejistý, neuznávající absolutně žádné autority, vědomý si své geniality a pohrdající vším kolem sebe.

Ačkoli je Verlaine v té době šťastně ženatý s půvabnou Matyldou, vzápětí podléhá Rimbaudovu magickému kouzlu. Verlaine je rozervaný, neboť žena, která čeká jeho dítě, nemůže intelektuálně konkurovat jeho příteli, který mu otevírá nové, doposud nepoznané obzory a za nímž jde poslušně jako pejsek.

Protože se Rimbaud ve vile Fleurvillových chová drze a nepřijatelně, odchází do privátu a Verlaine, který se stal jeho absolutním zbožňovatelem jej oddaně následuje.

Zpočátku se ještě snaží dělit svůj čas mezi Arthura a Matyldu, ale postupující alkoholismus a výčitky svědomí z něho dělají krutého tyрана, který své ženě stále důmyslněji ubližuje a to i v bezprostřední blízkosti svého novorozeného dítěte.

V neděli 7. července 1872 nechává svou nemocnou manželku doma samotnou a s Rimbaudem nakonec opouští Francii. Žijí v Belgii a Anglii a ačkoli jako básníci prožívají nejplodnější období, v intelektuálním porozumění dospívají v té době k vrcholu, jsou zároveň konfrontováni s drsnou realitou, neboť peníze docházejí a do jejich vztahu i tvorby se vkrádá beznadějná bída.

Verlaine si přestává být jist svou volbou a opět se pokouší získat zpátky Matyldinu přízeň, zatímco Rimbaud odchází zpět na statek své matky.

Oddaná Matylda se svého zoufalého manžela ještě pokouší zachránit. Přijíždí tedy do Bruselu a schází se s Paulem. Setkání je láskyplné.

Vazby a vzájemná závislost jsou přeci jen tak silné, že Rimbaud opět vyhledá Verlainea, aby mu zmařil i tu poslední šanci na smíření s Matyldou. Zároveň mu však okamžitě dává opět najevo svou nadřazenost a své pohrdání. Verlaine se musí rozhodnout... Chce cestu do pekla!

Vážný dramatický střet na sebe nenechá dlouho čekat. Verlainův alkoholismus a Rimbaudova drzost už dorostly do neúnosných výšin. Zoufalec postřelí cynického fracka a za tento čin i za nepřístojnosti tohoto vztahu jde na dva roky do vězení.

Trest Verlainea změní natolik, že po návratu z vězení už není schopen Rimbaudovi stačit v jeho běhu životem a společná cesta se navždy rozděluje. Přesto si děkují, protože jeden bez druhého by nevytvořili nepostradatelný kus francouzské, vlastně světové poezie.

Nové překlady

Anglicky psaná dramatika

Brian Phelan (Velká Británie)
VÝHYBKÁŘI (SIGNALMAN'S APPRENTICE)
z angličtiny přeložila Zuzana Ježková

3 m

absurdní černá komedie

Albert a Alfred (oba asi 60 let) jsou dva bývalí výhybkáři, kteří žijí v domku na zrušeném nádraží. Žijí zřejmě z důchodu, na který si chodí na jakési „ústředí“. Oba dva v sobě vzájemně každý den od rána do večera živí iluzi, že nádraží stále funguje, a podle toho se chovají. Vždy jeden zmizí na záchod a v té chvíli zvoní telefon a hlásí příjezd vlaku, druhý zařídí vše potřebné a podobně. Ve skutečnosti ale posunují jen dětský elektrický vláček. Do této idylky vtrhne mladý muž, který se prohlásí za výhybkářského učně, kterého prý k nim poslali „z ústředí“ na zaučení. Ve skutečnosti však chce oba muže okrást, což jim dojde až po nějaké době, kdy se urputně oba snaží, aby nepoznal, že vše je vlastně jen hra. Konflikt graduje až do nechtěné smrti jednoho z výhybkářů, ale i tato situace vyzní nakonec komicky.

Komedie měla českou premiéru na podzim roku 1992 v divadle Bez Zábradlí, které tak zahájilo svoji činnost. Od té doby čeká na svůj comeback a opětovné objevení svého komického potenciálu!

Německy psaná dramatika

Thomas Freyer (Německo)
SEPARATISTÉ (SEPARATISTEN)
z němčiny přeložil Tomáš Kafka

3 m, 2 ž

Panelákové sídliště kdesi ve východním Německu. Některé domy již zejí prázdnotou, celá čtvrť má být „odstraněna“. Když ale dorazí těžká technika, postaví se jí do cesty ozbrojené povstání obyvatel, kteří ještě na sídlišti zůstali, v čele s mladým Johanem – v ulicích se objeví barikády a noční hlídky, je přerušena elektřina, sídliště je obeháno plotem. Na rozdíl od Berlínské zdi nemá ale plot za úkol nepustit nikoho ven, ale naopak dovnitř, na území, které se má stát jakousi předindustriální idylou. Rebelové si tajně pořídí zbraně, zboží ze supermarketů prohlásí za společné. Již žádné ohlupování médií, žádné poroučení z venku, žádné obchodování se zbožím! Místo toho autonomní zásobování a místní správa. Zásoby sice vydrží na rok, ale obyvatelé začnou soběstačně pěstovat obilí a další plodiny na loukách u sídliště. Nikdo sice neví, jestli nový systém bude fungovat, ale povstání se brzy stane inspirací pro celou zemi – mnozí se snaží dostat přes plot do fungující komunity. Jde o utopii, či o realitu?

Hra vykresluje lidi, jimž revolta zcela obrátila jejich dosavadní životní návyky a probudila je z letargie. Otevírá se náhle více možností a hra tomu napomáhá mj. neustálým střídáním časové perspektivy – ještě během přípravy povstání o něm postavy vyprávějí jako o něčem, co již patří minulosti, možná jde jen o fata morgánu uprostřed pouštního písku, který nakonec vše zavál. Vše se skutečně stalo, nebo šlo jen o útěk před realitou, který se nikdy nepříhodil? Nastává otevřená konec - možná v troskách sídliště stále doutná utopie jako uhlíky v ohništi.

I v Česku je mnoho komunistických sídlišť, které by mohl při troše fantazie postihnout podobný osud.

Hra bude mít premiéru v ústeckém Činoherním studiu v listopadu 2008.

Dea Loher(ová) Německo)
POSLEDNÍ OHEŇ (DAS LETZTE FEUER)
z němčiny přeložil Petr Štědroň
4 m, 4 ž

Drama upomínající na velké antické tragédie - chór komentuje nevyhnutelné události směřující ke katastrofě, osudové zápletky, vinu, trest. V interiérech domu a bytů v něm defilují lidská osamělost, smutek, pocit viny, špatné svědomí, různá traumata. Postavy vyprávějí své příběhy, postupně odkrývají svoji minulost, jež se prolíná s přítomností, nahlížíme do osamělého, klidného soukromí malířky, učitelky klavíru či dogy jménem Humboldt.

Hrdiny jsou obyvatelé jednoho domu kdesi na periférii a záhadný cizinec, válečný veterán Rabe (Havran), který se ubytoval v hotelu naproti domu. Tragická dopravní nehoda je jen první kostkou domina, která spustí řetězovou reakci dalších událostí. Policistka Edna pronásleduje zfetovaného, rychle jedoucího Olafa a usmrtí při tom malého Edgara, syna Ludwiga a Susanne. Jediným svědkem tragédie je kolemjdoucí Rabe (kterému navíc ve válce zemřelo dítě v náručí, má tedy pocit jakéhosi prokletí). Tento osudový okamžik zamíchá karty osudů postav. Rodiče Edgara jsou na dně, navíc se musejí starat o demenční Ludwigovu matku Rosemarie, která se neustále ptá, kde Edgar je. Suzanne hledá útočiště u Rabeho, to, co vypadá jako láska, je vzájemné psychické trápení dvou osamělých deprimovaných lidí. Bývalá učitelka Karoline, jež prodělala amputaci obou prsů, se také cítí vina, protože auto, jímž jel Olaf, nechala otevřené a Olaf si ho „půjčil“. Policistka Edna, která dítě srazila, také nese svůj díl viny (domnívala se, že rychle jedoucí Olaf je terorista, po kterých až maniakálně pátrá). Viník Olaf se se špatným svědomím zamkne v bytě a jídlo mu za dveřmi nechává jeho přítel, nezaměstnaný Peter.

Karoline byla milenkou Ludwiga (nejen jeho, ale všech mužů, které vzrušovala neexistence jejích prsů), vyspí se s Rabem, za kterým ale začne docházet Susanne. Právě na jejich vztah se soustředí finále hry. Poté, co Ludwig utopí ve vaně svoji matku Rosemarie (neustále se ptala, kde je Edgar) a zmizí neznámo kam, se Suzanne k Rabemu přestěhuje a oba si navzájem začínají odkrývat svá traumata. Po jedné z hádek Rabe Susanne zmlátí, poté se polije benzinem a zapálí – poslední oheň, který má smést z povrchu zemského všechny problémy, traumata a viny obyvatel domu.

Závěrečný epilog rekapituluje další osudy protagonistů - někdo zemřel, někdo osamocen zůstává, jiný se stěhuje či končí ve vězení nebo na psychiatrii. Byty jsou zanechány opuštěné, život jde dál, pro všechny to znamená vysvobození či nový začátek. Každopádně přichází katarze - tragického konce bylo dosaženo.

Hra měla premiéru v lednu 2008 v Thalia Theater Hamburg v režii Andream Kriegenburga. Vyhrála soutěž o nejlepší německy psanou současnou hru v Mülheimu, zúčastnila se přehlídky nových evropských her ve Wiesbadenu v roce 2008.

ZEMĚ BEZE SLOV (LAND OHNE WORTE)

z němčiny přeložil Petr Štědroň

1 ž

monodrama

Dramatický monolog je reflexí o možnostech umění v dnešním světě: v K., městě na okraji lidstva (ale i lidskosti), zažívá malířka nepředstavitelnou válku, násilí a bídu. Nedokáže si představit, co by ještě pro ni mohlo být uměleckým námětem. Autorka vytvořila působivý monolog, který pokládá znepokojivé a provokativní otázky, co vlastně může v dnešním světě umění představovat, ovlivňovat či zapříčinit.

„Povídá mi majitel klubu: ‚Vy jste teda přijela do K., abyste namalovala něco o tomhle městě. Máte už teda nějakou představu, co by to mohlo být? Můžu si jeden exemplář pověsit v klubu?‘ Na chvíli jsem zadržela dech a říkám mu: ‚Nojo, myslím, že asi nahodím králíky, co v té vaší krásné oáze strašidel hopkají v trávě, nebo namaluju ten skvělejší bazén odpoledne s těma hošanama, jak ucucávají gin tonic, a vypadat to bude jako od toho Hockneyho, jenomže těm hošanům bude chybět ruka nebo noha nebo hlava, protože šlápli na minu, než se mohli naučit plavat. Je to ono, co byste si tak představoval?‘ On krátce přemýšlel a pak fakt řekl: ‚Ale v našem klubu nejsou žádné oběti nášlapných min.‘ A já jsem se nedala do hlasitého smíchu.”

Hra byla v Čechách uvedena v multikulturním prostoru Meat Factory v září 2008 v režii německého režiséra Kaie Ohrema.

Wolfgang Spier – Pit Fischer (Německo)

ČISTÍRNA (FRÜHSTÜCK BEI RIFIFI)

z němčiny přeložil Michal Kotrouš

3 m, 3 ž

situační komedie o 6 aktech a 1 scéně

Svižná konverzační i situační komedie navazující na anglické konverzačky, ale i na francouzský vaudeville či frašku (např. Labiche, Feydeau). Hlavními protagonisty je dvojice mladých mužů, vystudovaných umělců, kteří se rozhodnou přijít rychle k penězům – v jednom starém londýnském domě je po léta zazděný trezor s bohatstvím. Avšak je tu zásadní problém – trezor se nachází za zdí fungující čistírny. John a Peter tedy vymyslí plán – postarší majitelku čistírny, Mrs. Turtle, pošlou jakožto falešní zaměstnanci asociace čistíren na zájezd do Afriky (za příkladnou péči o zákazníky), aby mohli pod záminkou rekonstrukce trezor dobývat. Děj se odehrává mezi Štědrým dnem a Silvestrem, což je i časový limit plánu – trezor musí být vyhozen do vzduchu dynamitem právě při novoročních ohňostrojích.

Plán se však začne komplikovat – dotěrná zákaznice neustále žádá svůj vyčištěný pulover, který se shodou náhod zcela zničí, policista Mr. Dobb vypadá, že cosi tuší, a navíc je to alkoholik, a majitelka sousedního zverimexu Evelyn se ukáže být komplicem a milenkou hlavy celé akce, vypočítavého šaramatního Johna, který naivního, leč manuálně zručného snílka Petera více méně zneužívá na práci.

Přes nečekané a vtipné situační zápletky (anakonda v pračce, záměny postav, již zmíněná dotírající zákaznice a slídívý policista, nečekaný příjezd majitelky a následné zmatečné vysvětlování příčiny chaosu v čistírně, odhalená nevěra Johna zasáhne Evelyn, Peter se do Evelyn zamiluje) se třem hrdinům (John, Peter, Evelyn) podaří trezor dobýt. V závěrečné scéně John zjistí, že ho Peter a Evelyn přelstili – obsah trezoru odvezou sami, Johnova hamiznost a nevěra je potrestána, John zůstává osamocen v prázdné čistírně a může nanejvýš čekat na příjezd majitelky. Hra byla v Německu uvedena v 80. letech 20. století.

Robert Musil (Rakousko)

SNÍLCI (DIE SCHWÄRMER)

z němčiny přeložil Dušan D. Pařízek

4 m, 3 ž

komedie

Po úspěchu dramatisace Musilova románu *Zmátků chovance Törlesse* (premiéra v Pražském komorním divadle – divadle Komédie v listopadu 2005) se režisér Dušan D. Pařízek rozhodl v tomtéž divadle uvést Musilovu „komedii“ z roku 1920. Hra ovlivněná dobovým expresionismem a atmosférou Freudovy psychoanalýzy zobrazuje spleť partnerské a obecně mezilidské vztahy mezi sedmi postavami, čtyřmi muži a třemi ženami.

“Josef chce Reginu. Regina chce Alana. Alan chce Marii. Marie neví, co chce. Tomáš chce, aby se Marie rozhodla, co chce - což může působit dojmem, že Tomáš nechce už vůbec nic. Ani Marii... Co zpočátku vypadá jako komedie o milostném mnohoúhelníku, vyústí v psychologickou studii temných stránek mezilidských vztahů. Neslučitelnost rozumu a citů, dlouho potlačované konflikty a nenaplněné sny postupně vyplývají na povrch. Jde o jednoduché a naprosto lidské souvislosti, paradoxy mezilidských vztahů a existence vůbec. Kladou se otázky, aniž by divák byl zavalen prefabrikovanými návody pro uspořádání života. *Snílci* jakoby horovali za právo na neurčitelnost lidské identity: jejich přání a touhy jsou obrazy produktivního neklidu, který nás - alespoň čas od času - nutí uvažovat a jednat.“ (z *webu divadla Komédie*)

Česká premiéra proběhla v červnu 2008 v Pražském komorním divadle (Divadlo Komédie).

A ještě další...

Bernard Werber (Francie)

VYVOLENÍ - POZEMŠŤANÉ, KAMARÁDI (NOS AMIS LES HUMAINS)

z francouzštiny přeložil Julek Neumann

1 m, 1 ž, dva hlasy mimozemšťanů

černá komedie

Na jakési vzdálené planetě se v teráriu setká mladá žena a mladý muž. Ona je krotitelka v cirkuse, on vědec, který podniká pokusy na zvířatech v laboratoři. Jsou si vzájemně nesympatičtí. Když zjistí, že jsou posledními exempláři života ze Zeměkoule, kterou zničil jaderný výbuch, musejí se rozhodnout, zda jsou schopni k sobě najít vztah a zachovat lidský rod. Nakonec zvítězí prostá lidská přirozenost a pud zachování rodu.

Příběh svádí oba přeživší pozemšťany dohromady; ne zcela banální závěr přináší happy end: Samantha začíná vymýšlet jméno pro nové dítě, zatímco shora opět padají hranolky.

Zatímco se oba protagonisté milují, vidíme stíny dvou dětí mimozemšťanů, chlapečka a holčičky, kteří se dohadují o tom, že bude-li mít párek „liděátka“, budou je muset utopit, protože domácí zvířátko stojí tolik peněz...

Čapkovská černá komedie francouzského autora především detektivního a sci-fi žánru řeší lidské vztahy a problém překonání sobecké perspektivy v moderním světě. Hra má paralelu v pseudokumentárních filmech autora a Clauda Lelouche, v němž je lidstvo a jeho chování biologicky nazíráno z pozic mimozemských vědců.

Hru se chystá uvést pražské divadlo Kalich.

Lars von Trier (Dánsko)

GENERÁLNÍ ŘEDITEL (DIREKTØREN FOR DET HELE)

z dánštiny přeložil František Fröhlich

7 m, 4 ž a vypravěč

scénář filmové komedie

Ravn je ředitel IT firmy. Před svými zaměstnanci však léta zastírá svoji pozici a vydává se za jednoho z nich. Hra na ředitele pobývajícího v zahraničí mu umožňuje anonymně provádět i velmi nepopulární opatření a různě manipulovat jak se svými zaměstnanci, tak se spoluhlaviteli podniku. V momentě, kdy se Ravn rozhodne firmu prodat, však potřebuje skutečného, hmatatelného ředitele a do jeho "role" najme nezaměstnaného herce Kristoffera. Jednání však dočasně zkrachují a Kristoffer musí hrát dál. Až jeho bývalá žena, jako právnická obchodní partnerka, odhalí morální rozměr Kristofferovy role. Šťastný konec je však stále na vážkách, neboť Kristoffer se neohlíží jen na správnost svého počínání, ale chce zároveň zůstat věrný fiktivnímu charakteru ředitele firmy a poučkám svého divadelního mentora Gambiniho.

V agentuře je k dispozici také dánský originál a anglický překlad filmového scénáře.

Ingmar Bergman (Švédsko)

SARABANDA (SARABAND)

ze švédštiny přeložil Zbyněk Černík

2 m, 2 ž

Hra navazuje na *Scény z manželského života* (1973). Sarabanda je španělský dvorský (poněkud frivolní) tanec mírnějšího tempa, ve kterém se po třiceti letech neocitli jen Marianne a Johan (protagonisté *Scén z manželského života*), ale také jeho syn Henrik a vnučka Karin. Za tu dlouhou dobu, kdy se ti dva neviděli, měli teoreticky zmoudřet a dospět k poznání. Těžko říct, zda tomu tak opravdu je. Dala by se čekat záplava výčitek a nostalgických řečí, ale na ty tu nakonec nevybude čas. Postmanželské setkání se stane rodinným dramatem doslova – na život a na smrt. Do vleklého konfliktu dědy, otce a vnučky je bez vlastního přičinění zatažena i Marianne, která se snaží zrekapitulovat a pochopit svůj vztah k Johanovi a především najít sama sebe. Slova, která ve hře zaznějí, jsou silná, drsná a krutá, ve výsledku však paradoxně milosrdná, osvobozující a

nadějná. Odpověď na Johanovu otázku, proč za ním Marianne vlastně přijala, se dozvíme až v samém závěru hry. Způsobem však autorovi vlastním.

Sarabanda měla světovou premiéru v prosinci 2003 ve švédské televizi a zároveň vyšla – jako filmová povídka – knižně. Autorská práva na divadelní uvedení uvolnil Ingmar Bergman až těsně před svou smrtí.

Česká premiéra a zároveň světová divadelní premiéra proběhla v divadle Na Zábradlí v lednu 2008.

Upozorňujeme, že cesta k inscenování Bergmanových děl je po mnoha letech volná! Autorská práva vám rádi zprostředkujeme!

Miro Gavran (Chorvatsko)

SMÍCH ZAKÁZÁN (ZABRANJENO SMIJANJE)

z chorvatštiny přeložil František Karoch

1 m, 2 ž

komedie

Osmačtyřicetiletý muž po pět let podváděl svoji ženu s dvaatřicetiletou milenkou. Ta se s ním rozešla a s ním už není doma k vydržení. Manželka se tedy snaží milenku přinutit, manželovi za zády, aby ho vzala zpátky. Pod pohrůzkou vydírání milenka ustupuje, ale je s nudným a lakomým mužem nespokojená. Vše se nicméně zdá být v pořádku, až do doby, než se milenka zamiluje do jiného muže a žádá manželku o radu.

Tato hra netradičně zobrazující manželský trojúhelník je v Chorvatsku velice populární a doprovází ji slogan: „Hra, kterou si užije jak vaše manželka, tak vaše milenka.“ Hra obdržela v roce 2004 Cenu Marina Držiče, kterou uděluje chorvatské ministerstvo kultury.

Roland Dubillard (Francie)

PAVLÍNIN SKEČ (LE SKETCH DE PAULETTE)

z francouzštiny přeložili Jan Krupa a Pavel Trtílek

2 m

Jedná se o skeč pro dva hlasy ze sbírky absurdních „dábelských“ dialogů. Dubillard zcela nepietně, avšak věrně prohlubuje francouzskou tradici absurdních dialogů, založených dílem na brilantní hře se slovy, dílem na hře metaforické. Autorův „plný úvazek“ se odbýval spíše na tradičním jevišti, ve filmu a v televizi. Ovšem literární záhumenek, který po celý život pěstoval pro potěšení své i svých přátel a příznivců, tedy dialogy dvou anonymních postav pro klubová jeviště a později i pro rozhlas, se nakonec staly jeho nejproslulejší činností.

Dubillard si skutečně zaslouží, aby jeho dialogy po prvním setkání zaujaly na českém jevišti místo vedle skečů jeho populárních předchůdců. Jeho bezbřehá imaginace je totiž zcela bezvýhradně ve službách storuké bohyně intelektuálního hovadna, která balancuje na vrcholech vln příboje palácového převratu v lexikonech a každou ze svých paží převrací naruby významy všeho, nač dosáhne.

HRY, KTERÉ JE PO DOHODĚ MOŽNO ZÍSKAT JEN ZA TANTIÉMY

Zahraniční tituly, u nichž je možno získat provozovací práva pouze za tantiémy (%).

Autor	Titul	Smlouva do:	%
Alan Ayckbourn	Něco v ní je	16.2.2010	6
Alan Bennett	Kafkovo brko	9.9.2009	9
Ben Elton	Popcorn	22.12.2008	8
Michael Frayn	Bez roucha	31.12.2010	9
Michael Frayn	Kodaň	8.5.2010	9
David Greig	Pyreneje	15.8.2011	6
David Greig	Vzdálené ostrovy	31.10.2009	6
John Hale	Lorna a Ted	24.1.2009	6
Robin Hawdon	Úžasná svatba	10.6.2010	9
Fritz Kater	Čas milovat čas umírat	9.7.2009	6
Neil LaBute	Bash (Úderný mejdan)	2.3.2009	8
William Mastrosimone	Jako naprostý šílenci	6.7.2009	7
Martin McDonagh	Kráska z Leenane	30.6.2009	7
Martin McDonagh	Lebka z Connemary	30.6.2009	7
Martin McDonagh	Pan Polštář	30.6.2009	7
Martin McDonagh	Poručík z Inishmoru	30.12.2009	7
Clare McIntyre(ová)	Růžový šampaňský	4.1.2009	6
Heiner Müller	Kvartet	25.10.2008	6
M. von Mayenburg	Eldorado	29.7.2009	6
Felix Mitterer	V jámě Iové	27.2.2011	9
Felix Mitterer	Účtování v domě božím	31.12.2010	8
William Nicholson	Na ústupu	26.5.2009	6
Mark Ravenhill	Polaroidy	27.9.2010	6
Mark Ravenhill	Sleeping Around	1.11.2008	6
Mayo Simon	Návod na přežití	30.6.2009	6
J.P.Shanley	Pochyby	5.4.2009	7
Sam Shepard	Nebožtík Henry Moss	27.5.2009	7
Rafael Spregelburd	Panika	25.11.2008	7
Tom Stoppard	Arkádie	28.4.2009	9
Tom Stoppard	Na flámu	14.1.2011	9
Tom Stoppard	Pravý inspektor Hound	14.1.2011	9
Tom Stoppard	Rock'n'roll	2.3.2011	8
Tom Stoppard	To právě	8.2.2009	8

Nepřeložené texty

Anglicky psaná dramatika

Samuel Adamson , Pedro Almodóvar (Velká Británie)

ALL ABOUT MY MOTHER (VŠE O MÉ MATCE / TODO SOBRE MI MADRE)

5 m, 8 ž

dramatizace

Divadelní adaptace slavného filmu španělského režiséra Pedra Almodóvara, který byl oceněn na mnoha festivalech a v roce 2000 získal Oscara za nejlepší cizojazyčný film.

Hlavním dějovým motivem je hledání ztraceného otce. Mladý Esteban se chce stát spisovatelem a tak si pečlivě vede deník. V něm je zachyceno jeho největší přání - poznat svého otce, se kterým se nikdy nesetkal. V den svých sedmnáctých narozenin však umírá pod koly automobilu a pravdu se už nedozví. Jeho matka Manuela se se synovou smrtí nedokáže vyrovnat, a tak odjíždí do Barcelony, zde pátrá po Estebanově otci - tím je transsexuál Lola. Aby se k Lole dostala blíž, seznámí se s řádovou sestrou Rosou. Rosa se stará o narkomany a prostitutky, tím si zasluhuje odpor a odsouzení vlastní rodiny. Později Manuela navštíví Humu Rojo, která nepřímo zavinila Estebanovu smrt (ten zahynul, když přebíhal cestu, aby získal autogram této herečky). Huma Rojo nabídne Manuele místo asistentky. Všechny osudy spojuje jediná osoba - Lola. Vše končí paradoxně: Manuela pečuje o těhotnou a HIV pozitivní Rosu, otcem dítěte, které nakonec skončí v péči Manuely, je opět Lola, která také umírá na AIDS.

Vše o mé matce je spletitý příběh o hledání vlastní identity a znovuotvírání starých ran. Zkoumá ženskou mentalitu ze všech možných úhlů a ve všech někdy až nepochopitelných situacích. Transsexuální postavy umožňují převrátit zaběhlá schémata.

Divadelní adaptace byla uvedena v londýnském divadle Old Vic v září 2007.

Nora Ephron(ová) - Marcy Karhan(ová) (USA/GB)

WHEN HARRY MET SALLY (KDYŽ HARRY POTKAL SALLY)

4 m, 3 ž

dramatizace filmové komedie

Divadelní adaptace dnes už legendární romantické komedie z konce 80. let se dočká svého znovu uvedení na West Endu.

Sally, která právě dokončila univerzitu, a Harry, novopečený právník, se poprvé setkávají a nejsou tím právě nadšeni. Když se po pěti letech opět náhodou střetnou na letišti, jejich antipatie stále trvají. Při třetím setkání v roce 1987 - je to náhoda nebo osud? - se stane nemožné. Sally a Harry se stanou přáteli.

Příběh dvou mladých lidí, kteří se v různých životních situacích potkávají téměř třináct let, aby se nakonec stali životními partnery se mezitím stal filmovou klasikou. Harry i Sally se svou citlivostí, inteligencí a především vtípem zkoumají jeden druhého i povahu lásky a přátelství mezi pohlavími v měnícím se světě velkoměsta. Divadelní divák se i v této verzi setká se slavnými scénami (jako je Sallyino předvádění „nahráného“ orgasmu v rušné restauraci), tak zápletkami (včetně seznamovací schůzky ve čtyřech, při níž se do sebe na první pohled, jako na potvoru, zamilují potenciální partneři ústředního páru. Velký experiment přátelství bez sexu Harrymu a Sally nevyjde: i jejich podvědomá láska se nakonec musí vypořádat se záłudnostmi partnerského vztahu se vším všudy.

V roce 1990 získal film nominaci na Oscara za nejlepší scénář. Za něj nakonec získal v témže roce cenu BAFTA.

Aura-Pont připravuje český překlad.

Lucinda Coxon(ová) (Velká Británie)

HAPPY NOW? (SPOKOJENÁ?)

4 m, 3 ž

Anglická dramatička a scénáristka Lucinda Coxon napsala tragikomedii z prostředí anglické střední třídy. Hlavní postavou je žena, která má zdánlivě všechno a od které se v dnešní době také všechno očekává. Kitty je vzdělaná matka dvou dětí, která se snaží najít rovnováhu mezi náročným povoláním manažerky charitativní organizace a rodinným životem. V hotelovém baru se setkává s téměř padesátníkem Michaellem, manažerem pracujícím ve stejném oboru. Michael je muž průměrného vzhledu, s dobrým rodinným zázemím, který se zaměřuje na ženy jako je Kitty, na ženy unavené z nároků, které jsou na ně kladeny. Prozrazuje Kitty svoje triky, ale jeho otevřené návrhy ji popudí. Kitty udržuje přátelský vztah s gayem Carlem, kterému se svěřuje se svými zážitky. Carla akceptuje i manžel Johnny, který opustil kariéru právníka a stal se učitelem na státní škole. Johnny vede i mimoškolní aktivity, které mají sblížovat děti různé víry. Přestože vydělává méně než Kitty, práce ho uspokojuje.

Kitty má napjatý vztah s matkou, která neustále bojuje o přízeň Kitty se svým manželem, který ji už před lety opustil. Matka se zaobírá jen sama sebou, přestože otec Kitty je vážně nemocný.

Kitty a Johnny pořádají pravidelné večere, kterých se zúčastňují Carl a přátelé Miles a Bea, dobře zabezpečení příslušníci střední třídy. Miles pracuje v právní firmě, kterou Johnny opustil, a stává se z něj cynický alkoholik, jehož ironické komentáře osvěžují hru. Bea nejvíce zajímá zařizování interiéru jejich domu. Miles a Bea chtějí přemístit dceru z Johnyho školy, kam chodí děti různého sociálního i etnického původu. Johnny je proti a v hádce jim sdělí, že výborné hodnocení jejich dcery byl pouze výraz jeho dobré vůle. Rozejdou se ve zlém. Manželství Milese a Bey se rozpadá a Miles se dočasně nastěhuje k Johnymu a Kitty. Bea se chce osamostatnit a stát se poradkyní v oboru životního stylu, na což jí stačí krátký kurs.

Kitty se na pohřbu nadřizené znovu potkává s Michaellem. Tentokrát svádí Michaela Kitty, ale je odmítnuta. Kitty, kterou ovládá pocit vyčerpanosti a nenaplněnosti, se vrací domů.

Hra byla uvedena v Národním divadle v Londýně v roce 2008. O jejich kvalitách svědčí i skutečnost, že byla společností spisovatelů British Writers Guild nominována v každoroční soutěži na nejlepší hru roku.

Caleb Lewis (Austrálie)

MEN, LOVE AND MONKEYBOY (MUŽI, LÁSKA A OPIČÁK)

4 m , 2 ž

„*Hra o mužích, ženách a primátech.*“ - podtitul mnohé prozrazuje. Phillip, osmadvacetiletý vědec, se zabývá pozorováním chování goril. Je poměrně nesmělý, možná vážný a nemá žádnou známost. To nemůže přenést přes srdce jeho otec Robbo, který si myslí, že jeho syn je, nedej Bože, homosexuál, a proto mu pravidelně nosí porno časopisy a nenápadně pozoruje synovy reakce.

Je den Phillipových narozenin. Oslavenec dostane tričko Lady Killer a s kamarádem Rexem, švagrem Davem a Robbem vyrazí do hospody. Po čase se zde objeví osamocená dívka Chelsea a chlapi Phillipa donutí, aby jí šel koupit drink. Dívce se Phillip zřejmě líbí, protože k velkému Rexovu zklamání odmítne odvoz domů jeho autem, a odejde s Phillipem. Ten ji vezme ke gorilám a ukáže jí, na čem pracuje. Stráví spolu krásnou noc, která nemá nic společného se sexem.

Druhého dne se Phillip dozví, že Chelsea je prostitutka zaplacená jeho otcem jako dárek k narozeninám. Phillip je šokován a zklamán, Chelsea mu nevolá. Dívka ale kontaktuje jeho sestru a přesvědčí ji, aby jí dala Phillipovo číslo. Sama totiž věří, že by tento muž mohl změnit její život. Phillip a Chelsea se znovu sejdou, ale Phillip se z citlivého mladíka promění ve vulgárního násilníka, který s Chelsea zachází právě jako z prostitutkou, od které si může koupit sex. Rozejdou se ve zlém.

Zároveň s příběhem Phillipa a Chelsea sledujeme vztah mezi Rexem a Phillipovou sestrou Hayley. Ta je na rozdíl od svého manžela Davea velmi úspěšná v práci. Zato Dave, vyléčený alkoholik, dostal právě vyhazov. Navíc není schopen sexu, i když mezi chlapy se vytahuje vulgárními dobrodružstvími. Hayley si nedostatek sexu léčí s Rexem, který je tak trochu animální primitiv. V okamžiku, kdy se do Hayley zamiluje, se s ním Hayley rozejde. Dave se o jejich poměru ale stejně dozví, úplně ho to zlomí a ačkoli už léta pije jenom sodovku, opije se.

Hra vrcholí při Phillipově prezentaci jeho výzkumu, kdy opilý Dave vlezde do gorilího výběhu, protože se rozhodl přeprat nejsilnějšího opičáka. Phillip rázně zakročí a švagroví zachrání život. Závěr je veskrze smířlivý, k čemuž přispívá také to, že Phillip dostane nabídku na stáž v Africe, tedy šanci na to, aby začal jinde a znova.

Autor klade (velmi zřetelnou, ale naštěstí ne výrazně doslovnou) paralelu mezi chováním pozorovaných primátů a lidí. Jeho dialogy plynou vtipně a rychle, zdatně stříhá sled scén a proplétá příběhy všech postav.

Hra měla premiéru v Darlinghurst Theatre v australském Sydney v roce 2008.

Richard Bean (Velká Británie)

HARVEST (SKLIZEŇ, ÚRODA)

8 m, 4 ž

drama

14. května 1875 se úplně opilý Lord Primrose Agar vsadí se jedním svým nájemným farmářem, Orlandem Harrisonem, že jeho štěně hlídacího psa jménem Jip přežije Harissona, kterému je 94 let. Výhrou má být 82 akrů široko daleko známé farmy nedaleko Driffielsu ve východním Yorkshire. Po 13 letech schovávání svého psa si Agar s Orlandem potřeše rukou...

Hra získala cenu kritiků Best New Play Award za rok 2005, byla také nominována na cenu Olivier Award a Evening Standard Award s téže kategorií.

Premiéru měla v londýnském Royal Court Theatre v září 2005.

Laura Shaine Cunningham(ová) (USA)

BEAUTIFUL BODIES (KRÁSNA TĚLA)

6 ž

Šest třicátnic se setkává, aby oslavily očekávané narození dítěte své přítelkyně Claire. Jejich svět výrazně připomíná hrdinky seriálu a filmu *Sex ve městě*. Jejich životní horizont tvoří kariéra (většinou neúspěšná nebo z nějakého důvodu politováníhodná), vztahy s muži (z velké části pouze sexuální, rozhodně ale neutěšené) a vzhled (štíhlost, kvalitní účes a nápadité oblečení). Pouze jedna s kamarádek je vdaná, ale i ta právě opouští svého manžela. Claire bude jako první z nich matkou. Jediná úspěšná je Marta. Dostala titul nejlepší realitní makléřka roku a její snoubenec Donald ji bere do nejdražších restaurací.

Marta svým vychloubáním a připomínkami na účet nemožné existence všech ostatních dokáže zkazit celý večer. Proto hostitelka Jessie zvolila datum, kdy má Marta zamluvený stůl v nejlepším podniku ve městě. Donald má totiž narozeniny. Očekává se, že Marta bude muset odejít dřív, než se dostaví Claire.

Každá z žen přinese dárek. Marta ovšem horu dárků, drahých dárků, a neustále připomíná, kolik peněz za ně utratila. Čas utíká, dorazí Claire a Marta stále neodchází. Je evidentně fascinována Claiřiným těhotenstvím a stále Claire kontroluje a napomíná. Jako je Marta konzervativní a zkostnatělá, tak je Claire svobodomyšlná a otevřená. Do jiného stavu přišla s člověkem, kterého potkala při nákupu banánů. A nelituje. Usoudila, že dítě je jediná cesta do budoucnosti.

S vypitým vínem se mění i nálada. Od úvodních frází se přechází k srdečnému tónu a postupně se odtajňuje víc a víc z neuspokojivých životů (herečka si ještě pořád „hraje“ na servírku a odmítá přijmout fakt, že už léta nic nehrála, kostnatá krasavice ještě pořád čeká na milence, který před rokem odešel z domu na deset minut).

Marta vzdala večeři s Donaldem, na kterou musela rezervovat stůl celý rok předem. Její přítomnost je ale kamenem úrazu. Svou neomaleností urazí Claire, která předčasně odejde. Marta se s radostí trefuje do všech přítomných a Jessie nakonec všechny ze svého bytu vykáže. V tom se ale Marta zlomí a přizná své slabosti. Donald nemá peníze. Drahé večeře platí sama a Donald má na to, aby se nemusela stydět, že je u stolu opuštěná. Donald má zájem o sex jednou ročně na její narozeniny. Přesto si ho chce vzít, protože tak je to podle ní správné.

Těhotná Claire ještě pořád stojí před dveřmi, protože jí někdo ukradl kolo. Po strašlivé hádce, v níž se všechny navzájem zatracovaly, přichází usmíření. Konec konců, v životě nic nemají, jediné partu kamarádek.

Hra byla uvedena v roce 2000 v londýnském Courtyardu.

Bryan Delaney (Irsko)
THE COBBLER (ŠVEC)
10 m , 2 ž

Ostrov. Blíže neurčené místo a čas. Děj se odehrává v lokále hrdě nazvaném „Orwellův hostinec a obuvnické mocnářství“ a v márnici. Tahle dvě místa tvoří základní topografii, doplňuje ji ještě písčité pobřeží. Hospoda je místem setkání, márnice místem intrik a pobřeží připomíná, že z ostrova není úniku.

Orwell do svého podniku nedávno přijal ševce. Nikdo neví, odkud se tu vzal. Švec rozmnožuje Orwellovo bohatství. Nemluví a vypadá to, že je asi hluchý, celé dny pracuje. Kůži na nové boty mu nosí z márnice. Orwell má dohodu s tamním vedoucím Moguem a ten mu dodává boty zuté nebožtíkům. Množství mrtvých se ostatně od nástupu Mogua do funkce podezřele zvýšilo.

Ústředními postavami děje jsou ale Básník a Švec, o kterém nevíme nic, dokud v monologu neprozradí, že na ostrov přišel kvůli Básníkovi. Ten se mezitím utápí v dlouhodobé tvůrčí krizi. Od doby, co se seznámil s Lily a co na ostrov přišel Švec, nemůže dát dohromady ani verš. Neplatí nájem v Orwellově hostinci a Lily pomalu narůstá břicho. Přes svoji ubohou existenci je Básník postava, k jehož dílu mají lidé úctu. Obtěžují ho obdivovatelé a básničtí samouci.

Lily plánuje útěk z ostrova. Cestu po moři ale kontroluje Orwell, a tak se s ním Lily vyspí, čímž vyplatí Básníka z dluhů a zajistí si volnou cestu na pevninu. Básník ale upadá hlouběji do své krize a věci praktického světa přestává chápat. Domnívá se, že na vině ztráty inspirace je přítomnost Ševce, v čemž ho podpoří Mogue a šikovně ho navede k jeho zavraždění.

Zpočátku jasně zřetelné vztahy mezi postavami se nečekaně objevují v novém světle a celý příběh se mění v pochmurný obraz životního zápasu, ve kterém se děti nepoučí z chyb otců a jejich jarní zahrady jsou vždy zničeny bouřkou. Komplic, který na pevnině zařizuje přeplavení Lily a Básníka, náhodou zjistí, že Švec je Básníkův otec, který kdysi zabil (kopnutím do hlavy) svého otce. Zanechal ženu a malého syna. Než se zpráva donese k Básníkovi, udělá totéž, co kdysi jeho otec. Ve vzteku, pln hořkosti a zklamání ze svého selhání (stejně jako kdysi jeho otec) zabije Ševce/svého otce (kopnutím do hlavy). Nato dostává zprávu, že má syna, ale že Lily zemřela při porodu. Básník utíká, syna se ujme Sígr (mladý muž, který přemýšlí o tom, že jednou ukopne svému otci hlavu).

Hra je absurdní podobenství, za které byl autor v roce 2001 odměněn první cenou v soutěži International Playwriting Competition pořádané Warehouse Theatre v Londýně.

David Foley (Kanada)
THE LAST DAYS OF MADALYN MURRAY O'HAIR, IN EXILE (POSLEDNÍ DNY MADALYN MURRAY O'HAIR V EXILU)
5 m, 2 ž

V roce 1995 zmizela ze Spojených států dobře známá ateistka a aktivistka Madalyn Murray O'Hair se svým synem a vnučkou a pravděpodobně, shodou okolností, i s 600000 dolary, které získala z neziskových organizací.

Foleyho hra, kterou by snad bylo možné označit za černou komedii, vypráví smyšlený příběh o dalších osudech a podivné smrti pohřešované Madalyn. Madalyn se svou vnučkou, ve hře nazvanou Rita, a svým synem Mortem, Ritiným strýcem, dostává na ostrov v jižním Pacifiku, kde se seznamuje s domorodcem Omolu a jeho synem Hankem. Doposud chladná, zjevně cituprázdná Rita se sblíží s Hankem.

Paradoxně musí na tomto odlehlém místě přesvědčená ateistka Madalyn bojovat za své názory úporněji než by bývala čekala. Příčinou je jednak duch, který se jí zjevuje a nedopřává klidný spánek, jednak druhý syn Jim, křesťanský duchovní, který se tu náhle zjevuje po dvaceti letech odloučení. Jima v zoufalství, kdy si s matkou nevěděl rady, zavolał Mort. Rozhovor Jima a Madalyn vyvrcholí prudkou hádkou, při které Jim matku málem zabije. Ale ne docela...

Smrt čeká na Madalyn v podobě Omolua a domorodců, kteří ji pozvou na svou rituální slavnost, kde ji obřadně zabijí a pozřou. Tímto pompézním aktem se zarytá ateistka stává navždy jejich bohyní.

Tato sarkastická komedie byla uvedena v newyorském Lowes Theatre v únoru 2003.

Michael Frayn (Velká Británie)
AFTERLIFE (POSMRTNÝ ŽIVOT)

9 m, 3 ž

život Maxe Reinhardta

Hra o slavném režisérovi první poloviny 20. století, který dal novou tvář divadlu a který, ač měl vše, co si přál – peníze, úspěch, šťastný domov, přátele – náhle s nástupem fašismu do Rakouska vše ztratil.

Max Reinhardt platí za jednoho z největších impresáriů divadelní historie a prvního konceptuálního režiséra, využívajícího ideje symbolismu a expresionismu. Je považován za pionýra studiových produkcí i, dnešními slovy „site specific projektů“. Ačkoli byl ovlivněn teoriemi R. Wagnera, G. Craiga či A. Appii a objevoval nově řecké drama, byl především geniálním estrádním umělcem, milujícím divadelní okázalost a kouzlo cirkusu. Zrežíroval přes 300 inscenací v Evropě i USA, jeho extravagantní spektakulární inscenace čítaly stovky herců a využívaly bombastickou výpravu. Každoročně např. inscenoval v rámci salcburského festivalu morálnítu *Jedermann (Everyman)*, v níž osudy hrdiny v mnohém korespondují i s životem M. Reinhardta – Bůh posílá na zem Smrt, aby k němu Everymana povolala, ten v životě dosáhl bohatství i slávy a musí se ho vzdát. Stejně jako slavný režisér po nástupu Hitlera v Rakousku k moci. Je to hra o Reinhardtově slávě a vzestupu a náhlé ztrátě všeho, čeho dosáhl. Oba osudy, Everymanův i Reinhardtův se ve hře prolínají.

Hra měla premiéru v London National Theatre v červenci 2008.

John Chapman and Jeremy Lloyd (Velká Británie)
BUSINESS AFFAIRS (OBCHODNÍ ZÁLEŽITOSTI)

4 m, 4 ž

Dvojice provinčních obchodníků, Norman a Stanley, se chystá prodat svoji autodopravu švédskými zájemcům, kteří si pro oživení obchodního jednání přejí dvě dívky z eskort servisu. A tak se i stane.

Nečekaně se ale v apartmá objeví manželky obchodníků Hilda a Rose, úzkoprsé dámičky z maloměsta, které jsou zvyklé snadno utrácet za drahou konfekci z těžce vydělaných peněz svých manželů. Než manželky stačí odejít, dorazí i švédští obchodníci Kurt a Sven a spořádané dámy považují za luxusní prostitutky. Manželky se tedy ujmou nových rolí (přece nebudeme utrácet za eskort!), což se ukáže být velmi prospěšné, protože přitom zjistí, že Švédové chtějí své kolegy opít a před podpisem smlouvy získat podstatnou slevu z ceny.

Než ale dojde k vlastnímu podpisu, objeví se i dvojice skutečných prostitutek, Sabrina a Valerie. Řádicí Švédové zprvu dávají přednost kultivovaným Angličankám a ty v rámci boje za šťastnou budoucnost skončí v ložnicích hostů. Mezitím se manželové dostanou do péče placených krasavic a jejich důvěra ve vlastní manželskou věrnost začíná blednout.

Nakonec alkoholem a sexem zmožení Švédové svolí k prodeji za plnou cenu.

Autoři nikoho nešetří, z jedné i z druhé strany pohlavkují ušláplé anglické obchodníky i jejich povýšené manželky, které mluví „tou správnou BBC angličtinou“, a zkušeně si nechávají prostor pro závěrečnou ironickou tečku.

Bylo by škoda nevěšmnout si této vkusné a zároveň velmi vtipné komedie, která se odehrává v luxusním pokoji Grand Hotelu v Londýně. Měla premiéru v květnu 2001 v Yvonne Amaid Theatre ve Guildfordu.

David Halliwell (Velká Británie)

ONE SEZ THIS THAN THE OTHER SEZ THAT (TEN ŘEKNE TO A TEN OPÁČÍ TAMTO)

1 m, 1 ž

Hra D. Halliwella (autor, proslavený především textem *Malcolmův zápas s eunuchy* z šedesátých let) je sonda do vztahů mezi mužem a ženou, zkoumání pocitu osamělosti a nemožnosti skutečné komunikace, a zároveň experiment s dramatickou perspektivou. Skoro celá hra se odehrává v onom nepatrném zlomku vteřiny, během kterého se dva potenciální partneři, Jane a Mike, stačí navzájem vyhodnotit a rozhodnout se, zda spolu naváží vztah nebo ne.

Ve sto šesti krátkých, úderných dialogích si obě postavy přehrávají možné konverzace, jež by mohly vést; tyto krátké a úsečné dialogy se téměř až do konce hry odehrávají střídavě v Mikeově a

Janině představivosti.

Mike si představuje, jak neznámé ženě imponuje vlastní důležitostí a inteligencí: stylizuje se přitom do role detektiva, který se snaží přijít na kloub celkem banálnímu incidentu s kočkou a mlékem; Jane v jeho imaginaci hraje úlohu elegantního doktora Watsona.

Jane je žena od rány, která touží po lásce a představuje si, jak ji Mike neustále obdivuje a svádí. Hlavním důkazem lásky jsou pro Jane silácké hádky, v nichž má nakonec zpravidla navrch. „Její“ dialogy jsou vedeny nepříteli snadno zařaditelným dialektem, zatímco „jeho“ dialogy jsou spisovné, téměř literární; oba styly se střídají v prudkých prostřizích, v nichž se obě figury rázem proměňují z protagonistů vlastní představivosti do fiktivních figur, jak je definuje imaginace jejich partnera, a zpátky.

Ale imaginace obě postavy postupně zavádí na tenký led podvědomí. V okamžiku, kdy se obě imaginární konverzace dostanou do slepé uličky a kdy obě postavy přestaly vidět východisko, se do hry zapojují „Mikeovy a Janiny myšlenky“ – vnitřní monology, v nichž si protagonisté uvědomují, že nad partnerem mají vrch jenom ve vlastní představivosti. Začínají tedy svou hru znovu, Mike i Jane ustupují, dělají ve svých imaginárních scénářích kompromisy – ale v nové situaci si uvědomují, že k reálnému dialogu může dojít jenom tehdy, když rozhovor začne ten druhý. Jejich myšlenky teď běží paralelně, vyjadřují stejné věci každý svým osobitým jazykem – a nový, sebe zpytující závěr jejich rozjímání je hluboká deprese ze samoty, a touha po lidském vztahu. Paralelní monology, v nichž si oba připomínají zklamání z předchozích pokusů o partnerský vztah, vrcholí voláním o pomoc – „Poslouchej! Poslouchej!“

Následuje další mlčení, v němž oba čekají, až ten druhý začne reálnou konverzací. V tom tichu oba sní s otevřenými očima: a Mike i Jane, kteří se až dosud zdáli celkem všední a normální, odhalují ve svých snech a projekcích temné stránky svých osobností. Také jejich sny jsou paralelní:

Mikeova fantazie je temně sexuální, příběh gynekologa, který se nešťastně zamiloval do své pacientky misionářky. Když jeho lásku neopětovala, podnikl morbidní experiment, v jehož důsledku se pomocí umělého oplodnění narodila misionářčina dcera. Jeho trauma vyvrcholilo hrůzostrašnou vraždou.

Obdobně Jane sní o úspěšné automobilové závodnici jménem Athea, která dostane poštou balíček se stavebnicí. Když stavebnici sestaví, zjistí, že se jednalo o podomácku připravenou pumu, jejíž exploze Atheu naprosto zmrzačí. V téměř detektivním líčení Jane melodramaticky popisuje příběh Atheina dvojčete, chudé adoptované Edithy, která náhodou v televizi uvidí svou sestru, brutálně ji zavraždí a zaujme její místo.

Také oba bdělé sny demonstrují vnitřní blízkost Jane a Mikea.

Hra byla uvedena v roce 1999 v londýnském Tristan Bates.

Michael Lesslie (Velká Británie)

SWIMMING WITH SHARKS (PLAVAT MEZI ŽRALOKY)

6 m, 2 ž

dramatizace filmu

Text je adaptací filmu Georga Huanga z roku 1994. Lesslieho divadelní verze se v roce 2007 objevila na jevišti londýnského Vaudeville Theatre a hra i nastudování sklidily úspěch u kritiky.

Mladý absolvent Guy se dostává do světa tvrdého filmového byznysu, a to jako asistent Buddyho Ackermana, krále intrikánů, viceprezidenta významné produkční společnosti. Jeho postavení je podobné jako pozice hlavní hrdinky ve filmu *Ďábel nosí Pradu*. U filmu stejně jako v módě platí, že každý si musí vlastní díl urvat sám a zásadně při tom na nikoho nebrat ohledy. Jakmile se jednou vyšvihneš, máš právo ponižovat všechny, kdo jsou pod tebou. Tak oplatíš příkoří, která jsi kdysi zakoušel sám.

Guy je pokorný mladý muž, nemožné úkoly plní bez hořkosti a hlavu má plnou snů o tom, že jednou bude psát scénáře a stane se uznávaným umělcem. Velmi záhy se seznámí s krásnou nezávislou producentkou Dawn Lockardovou. První schůzka skončí první společnou nocí a vyústí v milenecký vztah, na kterém je Guy velmi závislý. Dawn Guyovi říká, že jí nevadí, že on je v oboru na té nejnižší příčce vývoje, a miluje ho právě pro jeho čistotu. Šéf Buddy se ale brzy o jejich vztahu doslechne a přesvědčuje Guye o tom, že Dawn se o něj zajímá z čistě ziskových důvodů – kvůli přístupu k informacím. Dawn je nakonec známá tím, že je ochotná vyspat se s kýmkoli, když je to v zájmu věci.

Skutečně záhy nastanou tahanice o nový scénář týkající se blízkovýchodní politiky, údajně něco o řády inteligentnějšího než průměrné hollywoodské braky. Scénář, který drží Dawn, najednou přejde k Buddymu, Guyovi je povoleno přepsat některé scény a Buddy má pro jeho talent jen chválu. Guy je šťastný – má vedle sebe milovanou ženu a v jeho kariéře se blýská na časy. Pokud netrvá dlouho a Buddy Guye s čistým svědomím hodí přes palubu a vyřadí ho z dalších jednání o realizaci filmu. Dawn dokáže scénář získat zpět a všechny Guyovy zásahy zruší. Poplívání vlastní práce ale Guy neunes. Vřítí se do Buddyho kanceláře, spoutá svého víc než arogantního šéfa a začne ho mučit nástroji, kterými dřív Buddy mučil jeho – řeže ho kancelářským papírem a opaří ho kávou – a slibuje, že na závěr ho zastřelí. Najednou se v Buddyho kanceláři objeví Dawn. Buddy to vyloží jako důkaz, tedy že Dawn byla celou dobu ve spojení s protistranou a Guy byl jenom dobrý prostředek jejích cílů. Guy vystřelí.

Závěrečná scéna se odehrává po několika dnech. Guye, nového viceprezidenta, přichází navštívit spolužák ze studií a obdivuje se jeho rychlé kariéře. I Buddy povýšil. Vystřelená kulka totiž nezabila zlého šéfa, ale milenku (tu pomatenou ženskou, co vtrhla do Buddyho kanceláře a vyhrožovala zbraní, ještě štěstí, že se Guyovi podařilo kolegu ochránit). Jestli Dawn skutečně Guye využívala není jasné, pravděpodobně ne, ale o to nakonec ale nejde. Stála v cestě. Z Guye, neškodné rybky, se stal další žralok. Místo asistenta je opět volné.

Hra byla uvedena v londýnském Vaudeville Theatre v roce 2007.

William Nicholson (Velká Británie)

SHADOWLANDS (ZEMĚ STÍNŮ)

6 m, 2 ž, 1 chlapec, 7 drobných mužských rolí (lze zdvojit)

Hra se odehrává v Oxfordu v padesátých letech 20. století a je částečně založena na skutečnosti. Hlavním hrdinou je Clive Staples Lewis (1898 - 1963), známý jako C. S. Lewis a používající přezdívku Jack, irský spisovatel, jeden z nejúspěšnějších autorů moderní britské historie. Jeho soužití se „stejně postiženým“ bratrem naruší příchod čtyřicetileté vitální Američanky, básničky Joy Greshamové (1915 – 1960), která se s ním touží setkat. Od počátku je jasné, že se setkávají dva odlišné světy: chladné akademické prostředí, britské mlhy, život v osamění, versus energie, radost ze života a dítě (Joy má osmiletého syna). Vedle toho se do kontrastu staví Jackův křesťanský koncept světa a Joyina trvalá ideová konverze (z někdejší židovky se stala komunistkou, pak křesťankou).

Z náhodného setkání, během něhož do sebe oba světy narazí, se pomalu zrodí láska. Joy časem opustí její manžel, a ona se – aktivní, odvážná žena – stěhuje bez nároku na cokoli do Oxfordu. Mezi ní a Jackem se vybuduje silné pouto a láska, která ovšem trvá tři roky: Joy na konci hry umírá na recidivu rakoviny.

Hra se věnuje mnoha tématům: silný je motiv bolesti a utrpení na všech úrovních a v mnoha podobách a pojetích; návratný je motiv pohádkového světa (Jack napsal fantasy ságu *Letopisy Narnie*) či odpuštění.

Nicholson hru původně napsal pro televizi (1986), v roce 1989 ji přepracoval na drama a na celovečerní film, jenž byl roku 1993 nominován na Oskara. Premiéra se odehrála v divadle Theatre Royal v Plymouth ve Velké Británii v roce 1989. V roce 1990 získala cenu *London Evening Standard's* jako nejlepší hra roku. V témže roce se dostala na Broadway.

Zinnie Harris(ová) (Velká Británie)

FURTHER THAN THE FURTHEST THING (DÁL NEŽ NEJDÁL - NA KONCI SVĚTA)

3 m, 2 ž

Na osamoceném ostrově uprostřed oceánu, kam loď přijíždí jen jednou za několik měsíců, žije jen sedm rodin. Přetrvávají tu původní rodové vazby, tradice ale i pokora před velikostí a mocí přírody. A ostrov a jeho obyvatelé mají také svá tajemství...

Jednou toužebně očekávanou lodí přijíždí na ostrov za Billem a Mill jejich nevlastní syn Francis. S sebou nečekaně přiváží podnikatele a obchodníka pana Hansena, který seznamuje Billa a Mill se svým plánem – vybudovat na ostrově pobočku továrny na lov a zpracování langust.

Mill je nápadem okouzlena, Bill se ale panu Hansenovi postaví. Vymíni si, že o přítomnosti takového podniku musí svou volbou rozhodnout všichni obyvatelé ostrova. Výsledek tohoto hlasování je překvapivý: obyvatelé ostrova nápad přijímají, ale rozhodnutí překazí Francis, který

doposud vystupoval jako pravá ruka pana Hansena.

Francis se po příjezdu setkává se svou dřívější láskou Rebekou, kterou při své poslední cestě z ostrova opustil. Zjišťuje, že Rebeka je těhotná. Náhle se narychlo a definitivně rozhodne opustit ostrov. Mill klade toto Francisovo rozhodnutí za vinu Billovi a prohlásí, že pokud odjede Francis, ona pojede s ním. Bill přemluví Rebeku, aby očekávané dítě prohlásila za Francisovo, a tím zabránila odjezdu. Protislužbou má být zlikvidování nechtěného dítěte po jeho narození. K tomu dojde právě v plánovaný den svatby Francise a Rebeky. Narození a usmrcení dítěte však provází další tragická událost – sopka na ostrově začne vrchlit lávu a všichni obyvatelé musí být evakuováni.

Další část hry se odehrává v anglickém Southhamptonu, kde někdejší obyvatelé ostrova pracují v továrně pana Hansena. Věří, že jejich útrpný pobyt zde je jen dočasný, ale jednou oznámí pan Hansen Mill, že ostrov byl vulkánem zcela zničen. Pro obyvatele je to šok, ale Mill si vynutí možnost jet se na ostrov alespoň podívat a pro cestu je dokonce ochotna prozradit anglickým médiím největší tajemství ostrova – v minulosti tu v době velkého nedostatku bylo vybráno sedmnáct obyvatel ke smrti hladem, tak aby si ostatní mohli mezi sebe rozdělit potraviny a přežít. Z tajného rozhovoru mezi Billeem a panem Hansenem však zjišťujeme, že ostrov nebyl zničen a pana Hansena vedly k této verzi pouze pragmatické důvody.

Ostrováné se nakonec rozhodnou odjet zpět na ostrov. Zůstává jen Francis – svou duší věčně bloudící mezi syrovostí i čistotou ostrova a poněkud zvrácenou civilizací Anglie.

Hra byla uvedena v Traverse Theatre v Edinburghu v roce 2000.

Sam Shepard (USA)

KICKING A DEAD HORSE (MLÁCENÍ PRÁZDNÉ SLÁMY)

1 m

monodrama

Asi každého, kdo si přečte monodrama *Kicking the Dead Horse*, napadne souvislost s Beckettovým *Čekáním na Godota*. Tyto dva texty se sobě nápadně podobají.

Uprostřed pustiny leží mrtvý kůň. Vedle něj bezradný jezdec, Hobart Struther. Místo – západní území USA, čas – začátek minulého století. Tradice amerického západu má v díle Sama Shepada, rodáka z Illinois, své pevné místo. U nás jej známe např. z her *Pravý západ* (Činoherní klub, Divadlo Pod Palmovkou), *Simpatiko* (divadlo V Řeznické), *Pohřbené dítě* (Aréna Ostrava, Švandovo divadlo na Smíchově) nebo z *Láskou posedlých* (divadlo Ungelt).

Hobart nechce koně jen tak opustit a rád by ho pohřbil nebo hodil do jámy, ale nedaří se mu to. Hobart mluví sám k sobě, vzpomíná na časy, kdy pohádkově zbohatl tím, že za pakatel vykupoval obrazy, které měli doma lidé na půdách, a obratem je prodával galeriím s několikanásobným ziskem. S láskou a obdivem pěje ódy na svou ženu. Vzteká se na koně, který ho nechal na holičkách, a zároveň si přiznává, že ho asi nakrmil vadným obilím, takže je svojí situací vlastně sám na vině. Rozhoduje se, zda sám vyrazí na cestu, to už je tu ale noc, a tak si postaví stan. Ráno se znovu snaží odklidit mrtvolu do jámy. Podaří se mu to, ale sám do ní spadne. Z hloubky se ozývá jeho bezstarostný zpěv.

V mrtvole koně zámožská kritika jednohlasně viděla symbol Ameriky, která se stala nepříjemným břemenem, selhala a teď nás nechává bezradně stát.

Určitým úskalím, ale na druhé straně i dramaturgickou výzvou jsou některé nepřenositelné reálie. Zcela určitě jde o velkou příležitost pro vyzrálého herce.

Hra byla uvedena v roce 2007 v dublinském Peacock, Abbey Theatre.

Německy psaná dramatika

Marius von Mayenburg (Německo)

DER HUND, DIE NACHT UND DAS MESSER (PES, NOC A NŮŽ)

2 m, 1 ž

psychohoror pro 10 postav, ale jen pro dva herce a jednu herečku

Muž, kterému se ve hře říká po kafkovsku prostě "M", bezmocně bloudí nočním městem, nemůže rozpoznat čas na hodinkách, zapomněl i své jméno. Přátelé ho pozvali k sobě na večeři, teď stojí v temné uličce a neví, kudy dál. Jedinou jistotou je skutečnost, že s přáteli předtím jedl mušle. Tajemné a bizarní postavy mu náhle jako v hororovém filmu začnou usilovat o život – ukáže se, že v apokalyptickém světě trpí hladem nejen on, ale i ony, některé usilují o jeho maso. Prvního útočníka zneškodní jeho vlastním nožem – muž má stejný oblek jako „M“ a navíc jej hrdina poznává i později v dalších postavách policisty, lékaře atd. – tyto motivy zrcadlení a dvojnickví evokují jinou Mayenburgovu hru, *Ošklivce (Der Hässliche)*. Hranice mezi člověkem a zvířetem je úzká, zabíjení se stává automatickým podle principu „sežrat, nebo být sežrán“. Muž také zabíjí, je zraněn do břicha a již po čtyřech se blíží ke konci a k mladé sestřičce – „Jestli mě chceš sežrat, tak do toho“. Místo kousnutí však přichází nečekaně polibek a začínají výt vlci...

Jde o surreálné drama, ve kterém smrt náhle začne rozsévat zkázu, hra je noční můrou hlavní postavy, jež sama tvrdí, že je „zlým snem někoho, kdo má zlý sen a hrozně se potí.“ Ponurá atmosféra je odlehčena autorovým strohým jazykovým humorem, proto by se dala považovat i za černou grotesku.

Hra měla premiéru v květnu 2008 v berlínském divadle Schaubühne v režii Benedicta Andrewse.

Připravujeme český překlad.

DER STEIN (KÁMEN)

1 m, 5 ž

Píše se rok 1934. Židovská rodina musí prodat svůj dům v Drážďanech. Ale obchod nikomu nic dobrého nepřinese. S politickými systémy se v následujících desetiletích mění i obyvatelé domu.

Hra zobrazuje různé životní osudy, jež dům pohltil, až do 90. let 20. století. V centru pozornosti stojí matka a dcera z rodiny, která v 30. letech dům za pochybných okolností získala. Jde tu o právo nároku na dům, o všední snahu o získání domu, o otázku vyrovnání se s minulostí. Na povrch se vynořuje vina a potlačené vzpomínky, dlouhá rodinná legenda se hroutí. A jsou to vždy ženy, kdo musí životní problémy zvládnout, když už se od nich muži distancují.

Autor odvážně porušuje chronologii příběhu, rozporuplné postavy sledujeme chvíli ve třicátých, chvíli v sedmdesátých či devadesátých letech. Jde nejen o zobrazení ukázkového konfliktu německé historie – jde obecně o otázku viny, kterou čas sice překryje, ale která se může kdykoli vynořit, o vyrovnání se s minulostí, o Božích mlýnech, které melou pomalu, ale jistě.

Hra byla poprvé uvedena v červenci 2008 v rámci festivalu Salzburger Festspiele v koprodukcii s berlínskou scénou Schaubühne am Lehniner Platz v režii Ingo Berka.

Připravujeme český překlad.

Ingrid Lausund(ová) (Německo)

(* 1965, Německo)

- dramatička, režisérka. Studovala nejprve herectví, pak přesešla na režii. V letech 1991-1992 působila domácí autorka a režisérka v Theater Ravensburg (inscenace Ich fress dich, Haus der Schmetterlinge, Solisten, Don Quijote, Heimwärts nach Amerika). V roce 1998 hostovala na Německé divadelní akademii v Kazachstánu v Almaty. A s tam vytvořenou inscenací Glücksfelder byla pozvána na divadelní festival v Hannoveru. V roce 1999 vyučovala jako hostující profesorka na salzburšském Mozarteu. Nyní je domácí autorkou a režisérkou v hamburském Deutsches Schauspielhaus, hostuje v Schauspiel Köln. Žije jako autorka a režisérka na volné noze v Berlíně.

BENEFIZ – JEDER RETTET EINEN AFRIKANER (BENEFICE – ZACHRAŇTE SVÉHO AFRIČANA)

3 m, 2 ž

Pětice herců se rozhodne udělat záslužný čin pro jeden školní humanitární projekt v Africe. Nejsou to sice celebrity, ale mají velkou motivaci. Hlavní téma je jasné: vzbudit u lidí chuť poslat na humanitární konto peníze pro Afriku. Jak to ale udělat? Jak veselou a vtipnou formou popsat africké utrpení a bídu? A neměl by se nakonec angažovat opravdový Afričan, aby bylo poselství autentičtější? Začínají zkoušky, analyzují se dopady, připravuje se projekce. Jaké obrázky použít a jakých se naopak vyvarovat? Přicházejí rozpaky a hrozí, že se celý projekt nedokončí. Také je zde samozřejmě otázka konkurence – kdo bude stát ve světlech ramp, kdo dostane jaký prostor a kdo zůstane jen ve službě umění?

Pět aktérů se křečovitě snaží být uvolnění, vše má přeci proběhnout hladce a profesionálně... Jenže se všechno beznadějně zašmodrchává, zevšeobecňuje, politizuje, objevují se předsudky... Až nastane pro všechny překvapující obrat: vybírání peněz. Jde o divadlo na divadle – herci předstírají, že jde o zkoušku před prázdným hledištěm.

Hra má opravdu pomoci vybrat peníze na dobrou věc a zároveň se stát součástí „zcizovacího efektu“ jsou nejdříve „divadelní“, posléze ve foyer skutečné kasičky konkrétního humanitárního projektu v Africe. Divák má možnost přispět na dobrou věc a zároveň se stát součástí divadelního představení.

Hra ještě čeká na své uvedení v Německu.

Hra je v současnosti překládána do češtiny.

BIN NEBENAN (JSEM VEDLE)

1 m a 1 ž

monology na doma

Dvanáct tragikomických monologů o poněkud bizarních, osamělých a nejistých postavách, pro jednu ženu a jednoho muže. Společným prostorem je byt (jednotlivé monology se jmenují např. Pohovka, Koupelna, Postel, Televize...), který se stává pro postavy útočištěm před okolním světem, ale i paralelním vesmírem či nebezpečným prostředím. Světlé barvy proti nebezpečnému světu vně bytu, rituály pohodlí proti útokům paniky, perfektně uklizená kuchyň jako pseudosakrální prostor...

Jde o bystře ubíhající text o vratkých principech žití, o potřebě vyčistit svůj vnitřní svět, o emocích, jež tryskají z prasklého potrubí. Ale také o nemožnosti nalézt klid, byť v pohodlně zařízeném bytě.

DER WEG ZUM GLÜCK (CESTA KE ŠTĚSTÍ)

1 m

monodrama

Život utíká... A my netušíme kam a proč. Na scéně je muž, jenž se sám se sebou ocitl ve válečném stavu. To jeden najednou nemůže postát a nohy ho vedou vlastní cestou – třeba zrovna na jeviště. Ale proč neví nic o své roli v této hře? K čemu ta čestná kolečka po scéně, neustálé diagonály a náhlé obraty? Herec ukazuje divákům plán své pohybu, jakousi šachovnici, ale pohyb po ní není zcela jasný. Proč si nezvolí jeden určitý směr? Postava utíká od situace k situaci, sama před sebou, vypráví při tom své příběhy, ale u žádného nezůstane, něco ji žene dál. Nemůže se snad zastavit? Roky ubíhají jako minuty. Přihodilo se mezitím něco? A kdy to vlastně všechno začalo? Něco se v životě tohoto poutníka stalo proti jeho vůli, to je zřejmé, něco se mu nepovedlo...

Ingrid Lausundová vytvořila absurdně-komickou postavu, která v sobě spojuje osamělý i hektický ruch dnešního světa, ve kterém se lidé pohybují a přemísťují jakoby bez cíle, bloumají a nenacházejí cíl své cesty. Teprve na konci svých sil, totálně vyčerpaný, se hrdina rozhodne k překvapivému kroku – rozhodne se začít znovu a konečně se – zastaví.

Toto dynamické a fyzicky jistě náročné monodrama bylo poprvé uvedeno v červnu 2004 v Deutsches Schauspielhaus Hamburg v autorčině režii.

HOIMWÄRTS NACH AMERIKA (VALIME DOM DO AMERIKY)

2 m, 1 ž

Americký divoký Západ konce 19. století. Naprosto rozdílní bratři Hans Jakob a Ludwig se vydávají do Nového světa, aby zde založili prosperující živnost, nicméně zůstávají se svým vozem uprostřed pouště bez vody. Když se už loučí se životem, projíždí kolem obávaná pistolnice Betty Bull – a karta se obrací. Nečekaně a vícekrát za sebou.

Komedie si bere z neobvyklé perspektivy na mušku mýty o osidlování Ameriky a opakované vítězství provinční píle – bratři jsou Švábové jaksepatří, malí pilní obchodníci, hra využívá právě švábský dialekt, čímž ji do určité míry ukotvuje v německých reáliích (v českých poměrech by se dalo využít např. lašské nářečí či hantec). Byla uvedena v Theater Ravensburg v dubnu 1998 v autorčině režii.

Anja Hilling(ová) (Německo)

SCHWARZES TIER TRAUIGKEIT (ČERNÉ ZVÍŘE SMUTEK)

5 m, 3 ž

Smíšený les, letní večer, kolem šesté, je horko, již přes třicet dní nepršelo. Najednou je slyšet zvuk motoru – přijíždí dodávka s šesti přáteli a jedním dítětem, kteří si přijeli užít přírody, grilovat maso, popít.

Dalo by se říct, že se navzájem dobře znají a že se mají rádi, i když nějaká řevnivost by se našla. Chtějí zapomenou na ruch civilizace, strávit noc pod širým nebem, najíst se, opít se, na pasece mezi vysokými zelenými stromy...

Pak již leží unaveni a spokojeni ve spacácích, jeden z nich zhasne svítilnu, druhý si ještě zpívá, pak všichni usnou. Po dvou hodinách je vzbudí horko – přátelé zažívají požár, který předčí veškerou fantazii, bleskovou rychlost, jež obrátí vše v popel – les i vzájemné vztahy.

Hra měla premiéru v Niedersächsisches Staatstheater Hannover v říjnu 2007.

Constanze Dennig(ová) (Rakousko)

BAUCH ZUR MIETE (BŘICHO K PRONÁJMU)

3 ž, 1 mužský hlas

komedie

Hlavními tématy komedie z lékařského prostředí je populační krize západní Evropy a zároveň technologický pokrok dnešní medicíny. Autorka, píšící lékařka, sarkasticky popisuje svět obchodu s porody, náhradních matek, umělých oplodnění, svět dohazovačů ilegálních přistěhovalkyň z bývalého Sovětského svazu, které rodí děti bohatým neplodným matkám ze Západu.

V gynekologické ordinaci se setkávají tanečnice nočního klubu Barbara a prostitutka z Gruzie Tatjana. Barbara sehnala Tatjanu jako budoucí náhradní matku, aby se zavděčila svému pasákovi. Lékařka Clarissa nejprve argumentuje zákazem umělého oplodnění náhradních matek, avšak nakonec se nechá uplatit vysokou sumou od Barbary. Je to velký obchod i pro Tatjanu, ze které se vyklube Němka z bývalé NDR se skvělým čichem na peníze. Má v hrsti jak Barbaru, tak Clarissu, a může je na základě jejich ilegální činnosti vydírat, vzniká kruh, ze kterého není cesty ven. Obchod s hormony a břichy roste dál, dárci spermatu se střídají za plentou, dojde např. ke komickému odhalení – jeden z dárců je náhodou přítel Barbary. Dochází k absurdním situacím – domlouvají se obchody s vajíčky a spermiemi, ze zahraničí se dováží ve velkém sperma různých etnik, dokonce se začne experimentovat s laboratorními krysami. Nicméně musí zákonitě nastat zlom. Blíží se porod Tatjany a s ním překvapivé finále – po akční scéně porodu, kterému asistuje ve své ordinaci Clarissa s Barbarou, se narodí Rudi, první hybrid člověka a krysy. Obchod se může rozvíjet touto cestou...

Na půdorysu situační komedie vznikla hra ironicky popisující zneužívání ilegálních porodů a medicínských experimentů.

Premiéra proběhla v lednu 2008 v divadle TAL.

Andres Veiel – Gesine Schmidt(ová) (Německo)

DER KICK (KOPANEC)

13 m, 5 ž

hra podle skutečné události

V noci z 12. na 13. července 2002 byl v obci Potzlow v bývalé NDR zavražděn šestnáctiletý Marinus Schöberl. Pachateli tohoto brutálního činu byli tři o něco málo starší chlapci, s nimiž se Marinus poměrně dobře znal. Pod vlivem alkoholu se chlapci do Marinuse celý večer naváželi a mlátili ho. Když byl jeho stav natolik kritický, že bylo nezbytně nutné zavolat záchranku, z obavy před trestem se ho raději rozhodli zabít.

Hra je vystavěná jako sled výpovědí bratrů Schöfeldových, jejich rodičů, Marinusovy matky a dalších zúčastněných, např. vyslychajících policistů. Je z nich zřejmé, že oba bratři měli s násilím už předchozí zkušenosti, starší z nich byl dokonce ve vězení. Otevřeně se hlásili k pravicovým extrémistům. Marinus o sobě toho večera na jejich popud musel prohlašovat, že je Žid. Měl vadu řeči. Bratři Schöfeldové prý proti němu ale vlastně nic neměli, postoj třetího pachatele zůstává neznámý.

Premiéra proběhla v dubnu 2005 v Theater Basel.

Wolfgang Hermann (Rakousko)

BRUNO

6 m, 4 ž

hra o dvanácti obrazech

Hra je založena na skutečné události, které byly svého času plné noviny - vyčerpaný a zmatený muž byl po 23 letech vysvobozen ze sklepa rodičovského domu. Nebyl zde ale uvězněný, nechtěl pouze vycházet z domu, bál se světla. Rodiče na něj byli podle jeho pozdějších výpovědí milí, matka mu nosila jídlo a měl k dispozici i televizi.

Autor domýšlí celý příběh a dění ve sklepech. Bruno v tmavé místnosti sleduje pouze televizi, na obrazovce se ukazují jeho projekce - Bruno jako svůdce sexy ženy, sportovce, úspěšného podnikatele... Ví, kolik je přesně hodin, ale neví, kolik je mu let, je již léta zarostlý, špinavý, páchnoucí. Postupně se dozvídáme, že se do sklepa uchýlil poté, co jej kdysi učitelka rozesadila od platonické lásky Sonji. Ta se náhodou setká se sociální pracovnící, která se celým případem zabývá. Postupně tak přicházejí do styku s Brunem ve sklepech matka, otec, bývalá spolužačka, sociální pracovníce, farář, policista, kurátor výstavy... Každý z nich vidí Bruna z jiného úhlu pohledu, mnozí se jej snaží po svém zmanipulovat ke svému prospěchu. Kurátor výstavy např. vidí situaci jasně: Bruno ve sklepech před televizí, to je to správné konsekventní umění, Bruno se pro umění obětuje. Kurátor se zaslouží o medializaci celé záležitosti a uspořádá v páchnoucím sklepech (Bruno se nemyje a tělesné potřeby řeší v přilehlé místnosti) vernisáž s nezbytným občerstvením a procítěným proslovem o umění.

Jediný, kdo rozumí Brunově řeči a jeho uzavřenému světu, je anděl, který mu pomáhá překonávat úzkost a strach z okolí, především ze světla (Bruno se bojí Boha, protože stvořil světlo), nakonec jej ze sklepa symbolicky vyvádí.

Ve hře se mísí realita s vnitřním světem hlavní postavy (anděl, vlastní projekce na obrazovce), vnější svět je pouze naznačen a vše se odehrává ve sklepní místnosti.

Felix Mitterer (Rakousko)

FLEISCH (MASO)

14 m, 4 ž

Stará Hilde celý život pilně pracovala v řeznictví, které jí těsně před smrtí odkázal otec na úkor jejího bratra Hermanna. Svou skromností a pílí dokázala nashromáždit velký majetek, o který ji ale v průběhu let připravila její vlastní rodina. Bratr Hermann ji donutil, aby mu přenechala nájemní dům, který jí otec daroval, jinak by ji býval nechal zavřenou v blázinci. Polovinu obchodu nechala bláhově přepsat na svého manžela Erwina a zbylé jmění na ní vyžebřali její naprosto neschopní synové, kterým peníze nikdy dlouho nevydržely. Nyní už Hilde nemá vůbec nic, kromě vysoké pojistky, kterou si platila skoro celý život. A oba její synové po ní touží – zhýralec Siegfried na

výstavbu golfového hřiště, její miláček Stefan na vybudování hotelu. Hilde už má ale jiné plány. Od doby, kdy se její manželství s Erwinem kvůli jeho milostným pletkám takřka rozpadlo, trávila většinu času cestováním. Navštívila snad každý kout světa a setkala se s těmi nejprostšími lidmi, jejichž osudy ji vždy dojmaly a vzbuzovaly v ní touhu jim pomoci. Proto se rozhodla, že za své poslední peníze nechá v Indii zbudovat vesnici pro osiřelé děti. Ty jí totiž budou alespoň vděčné.

Hra je situovaná do současnosti, o Hildině životě se divák dozvídá z jejího vyprávění a z četných retrospektivních scén, které Hilde společně s Erwinem komentují. Zajímavá je i jazyková stránka hry – promluvy v hovorové němčině jsou zčásti zapisovány foneticky.

Christoph Nussbaumer (Německo)

LIEBE IST NUR EINE MÖGLICHKEIT (LÁSKA JE JEN JEDNA MOŽNOST)

3 m, 5 ž

Hra je důsledně formálně inspirována tzv. lidovým divadlem, tedy divadelním žánrem o pěti aktech „o lidu a pro lid“, které bylo kdysi určeno pro střední a nižší společenské vrstvy, s jednoduchými až primitivními zápletkami, důrazem na sentiment a především zábavu širokého publika, také s využitím zpěvu a tance a lidové mluvy. Hrdinové byli většinou komičti až směšní, problémy se v tomto lidovém žánru řeší smírně, zdůrazněna je „moudrost lidu“.

Autor ovšem do této formy sarkasticky vtěsnil aktuální obsah – v nejmenovaném bavorském provinčním městečku, kde vládou strnulé společenské normy, předsudky, závist a pomluvy tak, jak je známe z každého maloměsta, umístil postavu osamělého nevzdělaného Bernharda, jenž si naivně objedná přes katalog dívku z Filipín, kterou se posléze rozhodne pojmout za manželku. Maloměsto je rázem vzhůru nohama, mladá Filipínka se stává terčem xenofobních a sexuálních nářeků. Místní štamgasti řeší v baru nový problém, v tomto centru všeho dění se poodhalují skryté komplexy sexuálního i sociálního rázu, řeči se točí okolo pití piva a primitivních vtípů na účet manželek. Filipínka Graziella musí čelit sexuálními útokům a urážkám a je stále nešťastnější, Bernhard, sprostý a neurvalý viník a zároveň naivní oběť, končí ve vězení (v opilé žárlivosti zabije nechtěně přítele lahví od piva), Graziella se vrací na Filipíny.

Oplzlé písně opilců doplňují po vzoru lidového divadla text a stávají se zrcadlem maloměstských mravů, které se zdají i po dvou stech letech od éry popularity lidového divadla nezměněny.

Premiéra proběhla v říjnu 2006 na berlínské scéně Schaubühne am Lehniner Platz.

Volker Schmidt (Německo)

DIE MOUNTAINBIKER

3 m, 3 ž

Anna je architektka, již 14 let vdaná a stejně tak dlouho je matkou své dcery. Její život je spokojený, dělá vždy správná rozhodnutí. Má vše, co patří ke štěstí. Jediným problémem je nevyřešená rodinná minulost. Před osmi lety se její tehdy dvouletý syn utopil vinou její neopatrnosti v zahradním rybníčku. Její manžel to nikdy nepřipomínal, nechal rybníček zasypat a na neštěstí se všichni snažili zapomenout.

Když Anna zjišťuje, že dosáhla všeho, co chtěla, dojde k názoru, že život je jen vězení, že ji štěstí jen ochromuje, nemá již žádný cíl, přestává tušit, o co v životě vlastně jde. Začne tedy postupně ničit vše, čeho dosáhla: finanční zabezpečení, vztah, zaměstnání, společenské renomé. Zkouší tak najít smysl života.

Tím ale rozpoutá katastrofu uvnitř zdánlivě idyl – řetězová reakce na sebe nenechá dlouho čekat a uvolní skryté napětí mezi lidmi v okolí Anny. Krize třicátníků se tak naplno projeví.

Hra analyzuje selhání zdánlivě bezproblémových mezilidských vztahů „měšťácké společnosti“.

Hra byla uvedena v roce 2007 v Heidelbergu, získala ocenění Autorenpreis & Publikumspreis des Heidelberger Stückemarktes 2007, byla pozvána do Berlína na Theatertreffen. V Rakousku měla premiéru na počátku října 2008.

Johannes Schrettle (Rakousko)

**WIE EIN LEBEN ZIEHT MEIN KOFFER AN MIR VORÜBER
(JAK ŽIVOT TÁHNE MŮJ KUFR KOLEM MNE)**

3 m, 3 ž

hra na pokraji filmu, snu a reality

Doris Fu je zástupkyní jistého koncernu, jenž chce převzít firmu Milana a Wolkingera, kteří spolu točí pornofilmy. Doris se ale nezajímá pouze o firmu, ale i o Milana, který ji uchvátil právě v jednom z filmů. Její rivalkou se náhodou stává Piroška, nová uklízečka pocházející odněkud z východní Evropy, která přicestovala a rovněž přebývá v kufru. Milan je zmatený, dokonce už ani neví, kde je jeho domov. Pokud tedy kromě natáčecího prostoru ještě nějaký domov má. A pokud se mu to všechno nezdá nebo pokud se nejedná o špatný film.

Tu se do centra dění dostává zmíněný kufr. Lépe řečeno dva kufrů – ten, ve kterém bydlí Piroška, a ten, s nímž se Doris chystá odletět na služební cestu. A samozřejmě dochází k jejich záměně a kufr, v němž se skrývá Piroška, se navíc na letišti ztratí. Ocitá se tedy omylem, ač chtěla utéct s Milanem, najednou kdesi v Dánsku u starých manželů, kteří žijí odtržení od civilizace na svém statku. To už se ale za ztraceným kufrem vydávají i Doris a Milan a dochází k nečekanému rozuzlení – staří manželé jsou vlastně Milanovi ztracení rodiče. Zda u nich nakonec zůstane s Piroškou, která čeká jeho dítě, nebo odejde s Doris, zůstává otevřené...

Autor se nechal inspirovat filmem Lieselotte Pulver *Myslím často na Pirošku* z roku 1955 a vytvořil kuriózní panoptikum postav a zamotanou lovestory.

Z jazyka vyvěrají do hry proudy řeči (i s odpadky), postavy si navzájem po způsobu Becketta či Geneta nerozumějí. Německá uvedení hru inscenovala jako hravý kabaret.

Připravujeme český překlad.

Stefan Vögel (Rakousko)

SÜSSER DIE GLOCKEN (ROLNIČKY, ROLNIČKY)

5 m, 4 ž

vánoční komedie

Co by člověk neudělal, aby pro své nejbližší co nejlépe připravil Štědrý večer. Ani u Bachmannů tomu není jinak. Babička Ida se i přes mručení svého manžela už 364 dní těší na návštěvu svých dětí a vnuků. Konečně je napečeno cukroví, jsou zabaleny dárky - nic se přece nemůže pokazit! ...Jen kdyby realita nebyla jiná.

Jako čerstvý sníh se objevuje zbytek rodiny: dcera Edith, její manžel Herbert, jejich děti Christine a Sebastian, svéhlavý bratr Idy Eugen a Trudi, nejlepší přítelkyně Edith... Vše nasvědčuje tomu, že se vánoční večer vydaří. Na světlo se ale dostávají utajovaná rodinná tajemství.

Charakterová komedie dle tradice Neila Simona vykresluje podobně jako v úspěšném titulu *Dobře rozehraná partie* (uvádí MDP – ABC) přesně zejména starší generaci.

A ještě další...

Oleg a Vladimír Presňakovovi (Rusko)

PĚRED POTOPOM / VOR DER SINTFLUT / PŘED POTOPOU SVĚTA

7 m, 2 ž

Čtyřicátník Haon si koupí v supermarketu chipsy. Záhadný zaměstnanec ho přemluví ke koupi zcela speciálního balení, které obsahuje výhru – jachtu. Haon má být vyvoleným, který jako novodobý Noe přežije blížící se přírodní katastrofu. Po počáteční skepsi přijímá tuto roli a začne hledat vhodné kandidáty na svoji archu. Musí překonat četné byrokratické překážky, aby získal ze zoo některá exotická zvířata - největší trofejí se stává gorila Artur, kterou si Haon bere k sobě domů, nicméně manželka a syn se doma místo očekávaného balení na cestu věnují přípravě divokého večírku. Rozjíždí se konzumace listů koky, kvůli rušení nočního klidu přichází policista, zůstává však na večírku po požití zvláštního „hlávkového salátu“. Gorila Artur nezůstává pozadu a v kokovém rauši filozofuje o smyslu bytí a o poslání a možnostech archy. Haon sleduje dění s rostoucím údivem a pochopí až příliš pozdě, že skočil na lep sofistickovanému reklamnímu gagu. Poslední slova tohoto finále patří opici: „Měřítkem pravdy je tvá duše – to je tvůj člun.“

Úplný konec patří scéně, ve které Haon s manželkou a synem vyrážejí na lodi na dovolenou, nicméně ostatní považují plavidlo za opravdovou archu. Potyčka s policistou končí zatčením Haonova syna, gorila zůstává osamocena na lodi, začíná pršet.

Bratři Presňakovové, známí i s dřívějších her svým černým humorem, se zde groteskně a s kafkovskou absurditou trefují do dnešní doby plné katastrofických scénářů o blížícím se konci světa. Hra měla německou premiéru v březnu 2008 v Staatstheater Stuttgart.

Hru máme k dispozici v ruském originále a v překladu do němčiny.

Vladimír Oravský, Kurt Peter Larsen, Milan Glac (Švédsko)

MARIE ANTOINETTA

2 m, 2 ž

komorní drama

Bývalá královna Francie Marie Antoinetta, nyní ovdovělá, uvězněná v pařížském Le Temple, se v červenci 1793 nachází v situaci vyžadující celou její osobnost. V přestrojení za vojáka Národní gardy a s plánem na její vysvobození se objevuje její někdejší milenec, švédský hrabě Axel von Fersen. Krátce před přesunem do místa svého posledního pobytu, La Conciergerie (odkud pak byla 16. října 1793 zavedena pod gilotinu), tak musí Marie Antoinetta během pár hodin učinit snad nejzávažnější rozhodnutí svého života: Plán úniku bohužel nezahrnuje jejího syna, který jí byl před nějakým časem odňat.

Nyní je na bývalé královně, aby vyřešila tento konflikt tak, aby neublížila křehkému vztahu se synem ani nevystavila milence nebezpečnému riziku. V této obtížné situaci má Antoinetta jen svou služku Rosálii, která ale pracuje pro Robespierův režim. Nelze proto říci, nakolik může Antoinetta zasvětit toto děvče do své záležitosti, aby neohrozila ty, které chce zachránit. Pokud jde o ni, je (alespoň navenek) díky svému statutu mezinárodně známé osobnosti a díky dobrým stykům s panovníky přesvědčena o své nezranitelnosti. Jak si Antoinetta poradí s množstvím problémů a překážek této situace?

Hra je k dispozici v české verzi!

Nino Haratišvili(ová) (Gruzie)

Z

1 m, 1 ž

Velká hala staré akademie. Pozdě večer. Prázdná, ticho, nikde ani noha.

To si myslí Tizian, který zoufale sedí v rohu. Jenom na chvíli si zdřímnul a když se vzbudil, byli všichni pryč a dveře zamčené.

Nikdo ho neslyší – jenom Lea. Objevuje se jako zjevení, je překvapená, empatická. Nechala se tu zamknout, a ne poprvé – má tohle místo ráda, může zde v klidu přemýšlet a medítovat.

Nicméně Tizian chce ven, musí na rodinnou oslavu, kde nesmí chybět, aspoň proto, aby dělal, že jde opravdu o rodinu. Ale Lea ví, že dostat se ven je bez šance, dveře jsou železné a hlídány poplašným zařízením, telefony jenom v kancelářích. Jediná možnost úniku je terasa na střeše – kdyby člověk uměl létat.

Oběma tudíž nezbyvá než strávit společně noc v hale. Aspoň že funguje automat na kávu. Začínají si lézt na nervy, ale i lepit se jeden na druhého, rozhovor je stále intimnější, proberou snad všechna témata. Štěstí, identita, láska, sex, přání, sny a rozčarování. A už se blíží svítání a s ním osvobozující moment. Škoda, že každý z nich má své vlastní plány...

Divadelní debut gruzínské spisovatelky a novinářky zachycuje dva mladé lidi ve výjimečné situaci, z domnělého vězení se stává pro oba místo svobody: svobody slova, myšlení, hry, ale i skutků. Krátké výstižné scény rozehrává autorka s citem pro situace a jazyk, zobrazuje autenticky malé chvíle štěstí, které hrdinové zažívají jako vytržení z jednotvárné reality.

Hra byla poprvé uvedena v únoru 2006 v Thalia Theater Hamburg.

Hra je k dispozici v německém překladu.

LISTY Z AURA - PONTU
3/2008

© Aura - Pont s.r.o., Praha 2008
Redakčně připravil Michal Kotrouš.

Spolupracovali:

Alžběta Běličová, Alena Bjačková, Pavel Drábek, Zuzana Ježková, Marta Ljubková, Petra Marková, Julek Neumann, Klára Novotná, Anna Pýchová, Jitka Sloupová, Ivana Vališová.